

pen

... f koleno te zažgén.

VESTNIKOV
MESEČNIK
četrtek,
28. junija,
2001,
75. številka

Prví pomurski medijsko-nogometni vrh,
ravnina pri Bogojini, 16. junija 2001.

26. julija, ko bo spet Pen, ne napovedujejo
nobenega vrha (lahko pa, da doživite
kakšen vrhunec!).

PRED ŠTIRIDESETIMI LETI SO KONČALI SOBOŠKO GIMNAZIJO

Oj, mladost ti moja, TU si!

Nekateri ste bili leta 1960 rojeni, drugi pa še takrat ne! A gospe in gospodje s pričujoče fotografije so tistega leta maturirali! Po štiridesetih letih so se znova srečali, med njimi pa je kar nekaj znanih obrazov iz medicinskega, gospodarskega in poslovnega sveta na čelu s poslancem FERIJEM HORVATOM. Tekal

MERITVE ZIDARJI SE NE NIŽAJO!

Ondan se je znani zidarski mojster IVAN SMEJ (ČRENŠOVCI, prej ODRANCI) odločil, da bo nejevernežem dokazal, da se v zadnjih letih ni prav nič skrčil (po trupu navzdol oz. navzgor). Meritev je bila opravljena pred pričami obeh spolov, izide pa so poslali strokovnjakom na biomedicinskem inštitutu za logistiko in meroslovje v Dalmatinovi 88 v vesoljni Ljubljani. Do sklepa redakcije Pentut sicer še nimamo uradnega dokumenta o tem, ali se je vrli VANEK res malo znižal (kot trdijo zlobni jeziki). Če se je, bo mojster častil rundo (česa in kje, izveste na številko 0311 881 234). jog

TEA JE SNEDLA JAGODO

Pentute sploh ne vedo, ali vrla Primorka TEA »obrajta« jagode, pa kljub vsemu slutimo, da ji je vsaj eden od tovrstnih sadežev všeč: MILAN OSTERC - JAGODA. Edini redni pomurski SLO nogometni reprezentant, doma iz BUNČAN pri Veržuju, je namreč nedavno dahnil usodni DA in se s tem obvezal, da bo ob nogometu in iskrnih konjih skrbel tudi za družico. Ko bo ob TEI in MILANU še tretji član srečne družine, spet berite Pentute! Tekal

Tea in Milan, zaljubljeni par!

FUZ-BAL

EFEKTI

SABINA GA JE PRIPELJALA NAZAJ

Žogobrc je resna zadeva. To veste vsi, ki občasno ali redno zahajate v Fazanerijo. Tam igrajo črno-beli, tam igra Mura. In ker je stvar tako resna, so Pentute ponosne, da je kar nekaj nogometašev, ki jih naše, domače punce privabijo v mursko krajino! Primerov je kar nekaj, mi pa tokrat pišemo o SABINI, ki je privabila GORANA. Čeprav je še lani tresel mreže pri Primorcih (Ex HIT Gorica), bo zdaj po zaslugi globoke ljubezni znova v svoji drugi domovini, v Prekmurju.

Šutni, Goran!

H₂O

Što se ftapla, je ftopenec!

VRV V BUKOVNIŠKEM

Gospodje (in gospe), ki se v svojem življenju med drugim tudi potaplja, so si za prizorišče zločina izbrali Bukovniško jezero (pod Dobrovniškimi goricami). Šli so celo tako daleč, da so globoko pod radovednimi množicami in fotoaparati vlekli vrvi. Kdo je zmagal, ni jasno, ker jim trdni zemljani težko verjamemo, da so res vlekli. A spomin je le spomin!

Tista malo bolj roza (ANA) je zmagala, ona z bolečinami v križu (SARA) pa tudi dosti ne zaostaja.

Vesetje ekipnih potapljaških prvakov, članov NORIK SUB-a Piran, sicer pa prleška sekcija Potapljaškega društva MŠIČEH JACER in ŠTIH!

Prvaki posamično (vsak je vlekli svojo vrvi): MATEVŽ, ROMAN in SIMON.

(SAMO)PRISPEVEK REFERENDUMSKEGA ZANESENJAKA

»ZA ali PROTI« je slovenskega
naroda usodno vprašanje.

»ALI TISTE NIKAJ ŠČEJO, KAK S PSAMI TAN ŽIVEJO?«

ČUJ PEN, KA TI NIKAJ NAKLADEN!

»ČI DEJTECE GJES ŠČEN - S KÜSOV V MERI NE ŽIVEN!«

Od **PAGLAVCOV** je vzeta številka, li-ta, stoupeta in dregne se v X- bilico, tak nan dela vsen krivico!

»In Fotif, tij, zdaj mali, čuj, čidi si že? Si ta pravi? Ali plavaš zdaj po babji, in ogledaš se po kravji?«

Feješ onih tij ne zmoreš? Te pa grüntati zdaj moreš! Zatou zaspano tū ne čakaj: marinarski pa mlati-plavaj!

Poslušaj: »Tij zdaj skoči, rit i nous si fejest namoči, Rini z glavov tij naprej! Z repun trnok eti migaj, nikaj družgo se ne brigaj. Sijli skozik te Lamanš!«

Še zapouvid čuj: Skoči! Oooj, tesno je! Mi trda kmica bou? De hūjdi boj? Nikaj se ne boj! Vōrvaj: vse bou še tan lipou!

Prvak, tij Paglavec! Nikaj krūjli. Peliščni! Moreš »baka« še strliti! Trbej Onesa s curkom fejest obliti in ta cejli svejt! Ki tak čūdno brūjli!

Lūbezen se poprijme! Se rodij! Stijsne še srce! Misel porodij: »Mi starša bouta? Oča ino Mati? Naš žitek se ne mejša v blati!«

Ostau žuti - zmuždjeni je prt, Ino mejki se poslouvu »krt!« Rajski vrt zaprejtj boude malo. Ar v njen batriven žitek de pognalo. Istinski je! Ka, nej? In držina srečno pela se naprej! -Un še tou povej!

- n - n: Sobočanec,
dobri vaš poznanec!

S priloženo fotokopijo iz **Figurae veneris**, str. 51.

EVGEN TITAN, Murska Sobota - za PEN, 17. junija 2001

JEZERU

Kdo je zaužil sladko torto, je težko reči, ker imajo potapljači raje tekoče zadeve. Vsekakor sta se ob sladkem razkošju ovekovečila predsednik PD (ni Planinsko društvo) MITJA in človek takoj za njim (podpredsednik) - IGOR.

MULTINACIONALNI PENTUTARSKI NAGRADNI RAZPIS

OZBETIČ KONTROLIRA IN GOSTI

ŠPORT

Aha,
mij smo še notri!

V BISTRICAH so se razširile govorice, da njihov nogometni klub kljub vsemu ne bo izpadel iz tretje SNL, zato so brž pohiteli z urejanjem igrišča, ki je prvi kazalec tretjeligaške uspešnosti. Med »delavci« je bil tudi (pred)sednik ALOJZ OZBETIČ (stoji kot tretji z leve sredi levega gola na levi strani igrišča, ki se mu reče stadion). Obljubil je namreč, da bo delo delavcev brez narekovaja kontroliral in ob pozitivni oceni poskrbel, da ne bodo lačni in žejni. Pentute trdijo, da je obljubo izpolnil!

JULIJA PRI NAS IRANCI IN BLAŽEVIČ

Vi nama vruču vodu,
mi vama naftu!

Prispevek 1

JULIJA BO PRILETEL V NAŠE KRAJE, NA PERZIJSKI PREPROGI.
TRENER TRENERJEV-"ČIRO"...

Grem zdaj kupit' novi "blic",
potem pa kar do Moravskih Toplic...
Prihajajo k nam stari znanci,
žogobrcarji-Iranci!

Ni potegavščina! Reprezentanca Irana, ena vodilnih v Aziji, prihaja k nam na priprave od 17. do 27. julija, trenirali pa bodo na štadionu goriškega Manchestera - v Križevcih! Da jih vodi najboljši trener/selektor/ vseh časov, samozvani in samokronani, Miroslav Čiro Blažević, ni treba posebej povdarjati. Pentutarji bomo, razume se, tam...

Foto:FRBO

OPLODITEV BREZ NEPOSREDNEGA IZJASNJEVANJA

Komaj smo se Podalpkce in Podalpci za 500 milijonov tolarjev odločili, da ne dovolimo umetnega oplojevanja desetini drugačnih žena, že je priromala v pentutarsko redakcijo foto-vest, ki dokazuje, da se narava ne zmeni za SLO referendumsko odločitev. Tako je nekdo umetno in notranje oplodil krompir.

Zadevo so opazili pri Majcnovih v Gornji Radgoni. Ko je gospodinja prepolovila »normalen« krompir, je v njem zasledila novega, velikega kot kostonj...

KROMPIRJEV
REFERENDUM

Če imaš krompir, te osemenijo
brez referenduma!

Kdor ugotovi identiteto dveh neznancev na motorju (s prikolico), naj se pisno ali telefonsko oglasi na naš naslov!

Če pravilnega odgovora ne bo, štejemo, da se je nagradna igra iztekla v naš prid in si bomo glavno nagrado razdelili.

Torej: pozorno si oglejte fotografijo in nam napišite

AU, ŠVIC!

(če že ne veste imen in priimkov obeh čeladarjev na koga vas spominja čuden motociklistični par.

RAZMIŠLJANJE

JANEZ ŽILAVEC

Referendum je bil in minil. Hvala bogu, da je minil. Izmislili so si ga ljudje, katerim smo na parlamentarnih volitvah v upanju na lepšo prihodnost zaupali, da krojijo našo usodo. Pa jo res krojijo. Našo usodo za naš denar.

In še dobro jih plačujemo za to.

Dobro plačani poslanci, ki so ta referendum sproducirali, si privoščijo, da z denarjem davkoplačevalcev kažejo svojo politično moč, ne zavedajo pa se (kar je žalostno) ali se nočejo zavedati (kar je nesramno), da referendum s takim vprašanjem, ki je bilo postavljeno pred nas nebogljenih volilcev, ne glede na izid, ne bo odpravil dilem, ki so bile pred njim.

REFERENDUM

Volilci smo se na referendumu morali odločiti o tem, kateri od obeh zakonov, katerih sprejem je v pristojnosti parlamenta (poslancev), je pravilnejši. In to »inštruktažo« poslancem smo plačali iz lastnega žepa. Z denarjem, ki smo ga dali državi in katerega bi ta, če bi z njim ravnala racionalno, lahko koristneje uporabila.

O, ti domovina, mati naša! Ne vidiš, da imaš na tisoče svojih otrok, ki so na robu preživetja, da imaš na tisoče mladih družin, ki iščejo streho nad glavo, da ti študentje morajo metati jajca v obraz, ker se bojijo, da jim obdavčiš štipendijo, da kmetom za škodo, ki jo povzroči ujma, ki v desetih minutah sklesti pridelek, ki pomeni njihovo eksistenco, daješ drobiž in še tega po obrokih. Še in še se dogaja vpricho tebe, mati naša, česar ne vidiš ali, bolje, nočeš videti.

Ob tem pa se za brezumni referendum, ki nikoli ne da zadovoljivega odgovora za vse, zmeraj najde denar.

Letos nas je narava kaznovala z zmrzaljo, sušo in točo. Spet bodo težave, zbrati denar za odpravo posledic teh nesreč. Toda za novi referendum, ki se nam že obeta, se bo takoj našel denar. Tu ne bo problemov.

Naslednji referendum bo menda o tem, ali naj zapremo brezcarinske prodajalne (ne glede na to, da je to pogoj za vstop v Evropsko skupnost in kar so naši politiki »Evropljanom« že obljubili), sledil bo (najverjetneje) referendum o tem, ali naj odpremo bordele in legaliziramo prostitucijo, do tačas, ko izvedemo ta dva, pa se spet lahko »pametna« glava spomni kakega in dobi podporo svojih kolegov.

Odnos do nesmiselnega referenduma smo volilci dokazali s svojo udeležbo. Le vsak tretji se ga je udeležil. Oceno odločitve poslancev pa je dal rezultat referenduma, ki je s skoraj tričetrtinsko večino odgovoril na vprašanje, da se odločitve, ki so tako pomembne, da se o njih mora odločati na referendumu, ne morejo pol leta pred tem sprejemati po hitrem postopku.

Glede na odnos volilcev do referendumov in z namenom, da država ne bi brezumno razmetavala davkoplačevalskega denarja, predlagam, da bi izvedli še en referendum z naslednjim referendumskim vprašanjem:

»Ali ste za to, da stroške referenduma v celoti nosi(jo) tisti, ki ga predlaga(jo), in tisti, ki ga potrebuje(jo)?«

Glede na rezultat, ki bi ga ta referendum dal, sem prepričan, da ne bi bilo več niti želja niti potreb po referendumih.

Bilo je več kot petdeset stopinj pod ničlo

Pokrajina, kjer je Viktorija Česar preživela otroštvo, spada med najlepše v Rusiji. Regija Krasnodar leži na jugovzhodu ene od največjih svetovnih velesil, tik ob Črnem morju. Tamkajšnje naravne lepote, dolge plaže in mediteransko podnebje pa so pripomogli k temu, da mu pravijo tudi ruska Kuba. V zadnjem času je tam zrastle veliko novih počitniških vil, v bližini glavnega mesta Krasnodar ima svojo počitniško hišico tudi ruski predsednik Vladimir Putin. Toda Viktorija svojega moža Branka Česarja iz Čepincev ni spoznala med palmami, ki rastejo na obalah Črnega morja. Zgodilo se je v Jakutsku, kjer sta se med mrzlimi sibirskimi zimami ogreli tudi njuni srca.

V Sibirijo zaradi službe

Branko je odšel v Sibirijo zaradi službe. Pred več kot desetletjem je iskalo avstrijsko podjetje sodelavce, ki bi bili pripravljene oditi v Jakutsk, da bi zgradili enega od tamkajšnjih medicinskih centrov. Odločitev o odhodu iz Čepincev daleč v tujino takrat ni bila lahka, toda bila je vsaj ena od možnosti, dobiti zaposlitev. Dolga mrzla štiri leta je preživel prav na obrobju azijske celine, kjer se temperature pozimi spustijo tudi do 60 stopinj pod ničlo. Na vprašanje, kako preživeti takšne zime, je Branko odgovoril: »Z debelimi plašči, posebnimi škornji, kučmami in rokavicami. Toda prednost je ta, da so zime tam suhe in včasih mraz, ki na termometru kaže minus petdeset stopinj, čutiš kot da bi bilo le minus štirideset.« Delo pri gradnji medicinskega centra zagotovo ni bilo lahko, toda imelo je tudi svoje prednosti. Med drugim je Branko spoznal novo pokrajino, nove ljudi in nove navade. Tam se je naučil tudi ruskega jezika, toda po devetih letih, odkar se je vrnil v domače Čepince, je veliko besed že pozabil.

Polne in prazne police

Viktorija je bila takrat zaposlena na glavnem letališču v Jakutsku, saj si je služila denar za študij. »Množica ljudi, ki je prihajala iz odhajala z letali, je bila ogromna,« je povedala naša sogovornica. Po razpadu Sovjetske zveze in po spremembah v Rusiji se je odprlo mnogo možnosti za poslovno sodelovanje. Poleg tega je Jakutsk ena od pomembnih točk, ki si jo raziskovalci izberejo za začetek svojih poti po severovzhodni Aziji. »Srečala sem ljudi z vsega sveta, ko pa sem spoznala Branka, sem izvedela tudi, kakšna je Slovenija in kako živijo ljudje na sončni strani Alp,« je razložila Viktorija. Nekaj časa je premišljevala, ali bi odšla z Brankom ali ne, toda ljubezen je bila močnejša. Poleg tega je bila prepričana, da bo imela v Sloveniji več mož-

nosti za nadaljevanje študija. Poleg tega je bilo življenje v Rusiji pred desetimi leti še zelo težko. »Ljudje so imeli sicer nekaj denarja, toda police v trgovinah so bile prazne. Ničesar nisi mogel kupiti,« se spominja Viktorija. Dodaja pa še: »Danes pa so police trgovin v Rusiji polne, ljudje pa nimajo denarja.«

Srečanja v Ljubljani

Po njuni vrnitvi v Čepince življenje ni bilo lahko. Ker Viktorija ni imela državljanstva, ni mogla dobiti službe. Najprej je morala opraviti izpit iz slovenskega jezika, nato izpolniti kupe formulare, in ko je izpolnjevala vse, kar zahteva naša država, je pridobila tudi naše državljanstvo. Ruskemu se je morala odpovedati, in ko bo prihodnjič potovala v rodni Krasnodarsk, bo morala na ruskem veleposlaništvu zaprositi za vstopno vizo.

Nazadnje, ko je potovala v Rusijo, to še ni bilo potrebno, toda predpisi se pač spreminjajo pa tudi Ljubljana ni več tako daleč, zdaj ko so posodobili železniško progo in gradijo avtoceste. Skoraj vsak mesec se Viktorija in Branko odpravita v Ljubljano, kjer ima svoja srečanja društvo slovensko-ruskega prijateljstva. Že veliko Rusov, ki živijo v Sloveniji, sta spoznala tam, na druženja pa prihajajo tudi tisti Rusi, ki so na trenutnem obisku v Sloveniji. Viktorija pozna tudi v Prekmurju nekaj ljudi, ki so iz njene države, toda stikov z njimi nima veliko.

Služba

Najbolj pa se je razveselila, ko je dobila službo na bencinski črpalki v Šalovcih. Viktorija je zelo

Mesto Krasnodar je prestolnica istoimenske regije, ki je tik ob Črnem morju. Tamkajšnje naravne lepote, dolge plaže in mediteransko podnebje pa so pripomogli k temu, da mu pravijo tudi ruska Kuba.

rada med ljudmi. Pravi, da se v pogovoru z njimi še zdaj včasih nauči kakšno slovensko besedo. Delo na črpalki je po eni strani zanimivo, po drugi pa tudi naporno.

Njen delovni čas je takšen, da je ves dan v službi, naslednji dan pa je doma. Zaradi takega urnika lahko preživi več časa tudi s svojo hčerko Helgo,

Tak pa je medicinski center, ki ga je v Jakutsku gradil Branko. Delo ni bilo lahko, saj so se temperature pozimi spustile tudi 50 stopinj Celzija pod ničlo.

Branko Časar je spoznal Viktorijo v Jakutsku

Fotografijo smo naredili na dvorišču Časarjeve hiše v Čepincih. Imeli smo srečo, da je bila družina skupaj doma, saj ima Viktorija takšen urnik, da je vsak prvi dan ves dan v službi, vsak drugi dan pa ves dan prosta.

ki je letos obiskovala prvi razred. Branko je zaposlen pri enem od zasebnikov v Križevcih na Goričkem in tudi on si poskuša svoj čas urejati tako, da je čim več z družino.

Najprej so na vrsti počitnice

Na vprašanje, ali tudi Helga razume kaj ruščine, sta Viktorija in Branko v en glas odgovorila, da od časa do časa pove kakšno rusko besedo, toda pravljice poslušata in bere v ruščini.

Hčerka Helga bo letos preživela svoje prve šolske počitnice. Povedala je, da je bilo prvo leto v šoli dobro, da so se veliko naučili in veliko spoznali ter da je dobila veliko novih prijateljev.

Na svetu pač velja pravilo, da je dobro, če govoriš več jezikov, in morebiti se bo ob obisku babice in dedka ali pa Viktorijinih treh sester v Rusiji ali pa če bodo sorodniki prišli na obisk v Čepince, Helga naučila še več ruskih besed. Toda zdaj so najprej na vrsti šolske počitnice.

Dejan Fujs

Japonska armada je napadla Američane v nedeljo zjutraj, pet minut pred osmo uro, sedmega decembra 1941. V pol ure je bila ameriška mornarica uničena. Američani so imeli tri tisoč petsto mrtvih vojakov in civilistov. Japonci so izgubili približno sto svojih vojakov, pilotov kamikazov. Že naslednji dan je dvaintrideseti ameriški predsednik Roosevelt napovedal Japonski vojno, Amerika je vstopila v drugo svetovno vojno.

O Pearl Harborju kot mitološkem kraju ameriškega

Te dni sem si ogledal ameriški filmski spektakel Pearl Harbor, ki je nastal v producentski hiši Disney film ter ob šestdesetletnici tragičnega ameriškega poraza na Pacifiku. Petindvajseti maj je postal spominski dan (Memorial Day), ko se Američani spomnijo vseh žrtev svojih vojn za svobodo ... Pred drugo svetovno vojno, ko so Nemci že vkorakali v Poljsko, napadli Anglijo, zavzeli Balkan, se Američani še vedno niso opredelili za pomoč Evropi, oklevali so s svojim vstopom v drugo svetovno vojno. Imeli so dolge pogovore z Japonci, ki so zavlačevali s podpisom pogodbe o nenapadanju, da bi tako »uspavali« Američane na Daljnem vzhodu – sami pa so se mrzlično pripravljali na vojno – in jim v ugodnem trenutku zabili nož v pleča. Udariti po ameriški mornarici, najmočnejši na svetu in zasidrani v Pearl Harborju, je bila imenitna zamisel japonskega admirala Naguma Chuichija, čeprav je ta modri vojščak slutil, da jim bodo Američani vrnili milo za drago, vrnili udarec in maščevali svoj poraz. In res, ta udarec je bil strašnejši od prerokbe: Američani so ob koncu vojne vrgli na Japonsko svojo prvo atomsko bombo ...

vrnitvijo v bazo jima zmanjka goriva. Z letalom pristaneta v Kitajski, ki so jo okupirali Japonci. Znajdeta se v zasedi, mlajši pilot je ranjen, umira. Rafe mu pove, da mora živeti, ker bo imel otroka, toda mladi Danny vseeno umre. Konec filma je »prišvasan« s happy endom. Rafe z nekdanjo medicinsko sestro in sedaj s svojo soprogom obiše Dannyjev grob. Z njima je nekajletni otrok, plod ljubezni med dekletom in mrtvim pilotom. Toda stari pilot se za to ne zmeni. S »svojim oziroma prijateljevim sinom« se vozi v letalu, da bi

Pearl Harbor

poraza je nastalo nekaj dobrih romanov, tudi kakšnih deset filmov in trije japonski; najbolj uspešen je bil film Tora! Tora! Tora!, toda največji film o Pearl Harborju je presejal vse dosedanje hollywoodske proračune in uspešna upanja v komercialni uspeh filma. Stal je 145 milijonov dolarjev, 45 milijonov več kot Titanic.

ga tako morda navdušil za letenje ...

Romantika, da te zapečejo oči. Drugače pa nasilje, vojna vihra. Recept za zabavo, zakon dobička. So režiserji, ki jih ne zanimata ne umetnost ne filmska kritika, samo blagajniški prihodek. In producent Jerry Bruckheimer je med njimi: zaradi dobička (in slave) je uničil Alcatraz v filmu

Producent Jerry Bruckheimer in režiser Michael Bay sta posnela film po starem, preizkušenem hollywoodskem receptu in ga spremenila v otroško računalniško igrico, za katero je eden vodilnih ameriških filmskih kritikov, Roger Ebert, izjavil »kako smo slednjič doživeli tudi to: prvi 'foršpan', dolg tri ure«. Gre za veličasten filmski načrt, v katerem sta vrgla producent in režiser v zrak vse ameriško brodovje: prizori so polni dima, zlovesčega trušča, streljanja, vpitja in umiranja. Mornarji so se dušili v ladijskem oklepu, drseli čez palube v morje, kot potniki na Titaniku, razlita goreča nafta na moški površini je opekla žive mornarje in mrtva trupla, ranjeni in mrtvi so plavali po gladini Tihega oceana ... Film resnične, boleče ameriške katastrofe.

To je ozadje filma, klasična hollywoodska kulisa. V ospredju pa posladkana ljubezenska zgodba, pravi ljubezenski trikotnik: ena ženska, dva vojaka. Prvi vojak, Rafe

(Ben Affleck), gre v vojno in pusti doma svoje lepo dekle Evelyn (Kate Beckinsale), prijatelja Dannyja (Josh Hartnett), svojega mlajšega prijatelja pa poprosi, da popazi nanjo. Rafe odide v Anglijo, postane pilot, leti nad evropsko celino, vendar ga Nemci sestrelijo in pade v morje. Dekle dobi sporočilo, da je njen dragi padel v bitki v Evropi. (Nihče ne ve, da so ga francoski kmetje potegnili iz morja in mu rešili življenje.) Dekle prebira njegova pisma in se prijavi v vojaško službo, postane medicinska sestra, mlajši prijatelj jo spremlja, zaljubi se vanjo, z njo celo spi (dekle zanosi, vendar mu tega ne želi povedati). To je ena lepših filmskih ljubezenskih, čeprav komercialnih scen: znaj-

deta se v letalskem hangarju, kjer s stropa visijo bele, na pol prozorne bombažne plahte, da zakrijejo letala. In med te bele, premikajoče se, lebdeče »stene« se zapleteta ljubimca – skozi belo kopreno zaslutimo iskreno ljubezensko igro.

Potem pa se starejši pilot živ vrne na prizorišče. Ko ugotovi, kaj se je godilo med njegovim dekletom in prijateljem, se s slednjim stepe, vendar se na koncu pomiri s svojo usodo: vsi trije znova postanejo prijatelji. Vsi trije preživijo napad na Pearl Harbor. Ameriški generali pa se želijo Japoncem maščevati. Zamisljijo si napad na Tokio. Izberejo najbolj pogumne in naša dva pilota sta zraven. Bombardirata japonska industrijska središča, a med

Skala, spustil je letalo, polno norcev, na zasilno letališče v Las Vegas v filmu Con Air ter uničil leteči asteroid v filmu Armageddon. Ko je ugotovil, da generacija, stara od petnajst do dvajset let, nima pojma o ameriški zgodovini in tako tudi o Pearl Harborju ne, se je lotil realizacije filma, čeprav tudi sam ni vedel kaj več od ameriških srednješolcev. Toda v nasprotju z njimi je zavohal dobiček. Začel je sodelovati z režiserjema, kot sta Joel Schumacher in Ridley Scott. Slednji dokončuje prav te dni v Maroku film Black Hawk Down o državnem udaru v Somaliji. A tudi za ta film so ljubezensko zgodbo dopisali, kajti v računalniških igricah – in takšna je Bruckheimerjeva dramaturgija – ni prostora za čustva, same rušenje, sestrelitve, ubijanja. Jeseni bo prišel Pearl Harbor v redne kinematografe. Bi naj bi spomin na ameriške tragedije na začetku druge svetovne vojne.

Za Pearl Harbor sem slišal zelo zgodaj. Ko so začela prihajati po letu 1948 ali morda malo kasneje pisma iz Amerike, nam je pisal tudi očetov brat, moj stric Frank (Ferenc) iz Chicaga ter nam sporočil žalostno vest, da je v Pearl Harborju padel tudi njegov sin edinec Paul Somen. Poslal nam je njegovo fotografijo. Film o Pearl Harborju je hommage tudi njemu.

Branko Šomer

Velika TRIPENKETA

Vprašanje je, kaj je težje: postaviti dobro vprašanje ali dati pameten odgovor. Presodite, kako je tokrat Pénovim urednikom uspelo prvo in znanim Pomurcem drugo.

1. Postavite se v vlogo Penovega urednika. Kakšno vprašanje bi zastavili anketirancem?
2. Gradijo nov avtocestni most čez Muro. Bo to Prekmurce in Prleke zblížalo ali še bolj razdvojilo?
3. Praznujemo deset let samostojnosti. Katerega dogodka iz tega obdobja se danes najbolj spomnite?

LJERKA ZEMLJIČ

upokojena učiteljica, Ljutomer

1. Dokler z argumenti ne bomo povedali, da so naše občine med najslabše razvitimi v Sloveniji, nas nihče ne bo jemal resno. Kakšno vodo pijemo, na primer? Kdo je kriv za tako stanje, v katerem smo zdaj? Novinarji bi morali biti revolucionarnejši, prodornejši. V tem smislu bi bilo treba zastaviti vprašanje.

2. Mislim, da nekateri pretiravajo s trditvijo, da se Prleki in Prekmurci ne razumemo. Nekateri posamezniki namerno hočejo sejati razdor med obema stranema. Zavedati se moramo, da imamo enake težave. Če se bomo skupno borili proti njim, bomo nekaj dosegli (z mostom ali brez njega).

3. V začetku sem bila navdušena, kako smo Slovenci ob plebiscitu pokazali svojo enotnost, in mislila sem, da bo tako tudi v prihodnje. Se pa strankarsko kregamo - sicer že od Prešerna naprej -, to pa duši naš napredek. Z grozo se spominjam govora generala Adžiča, ki nam je grozil, da nas bo uničil. Spominjam se tudi svojih vnukov, ki sta ob obstreljevanju barikad v Žerovincih sedela v kleti in me spraševala, kako bo, ko bosta mrtva. Danes se veselim, da smo se nekoliko mednarodno uveljavili, da smo postali razpoznavni.

CIRIL PUCKO

poslanec Državnega zbora RS, Turnišče

1. Ker nisem in verjetno nikoli ne bom Penov urednik, v tej vlogi ne morem zastaviti nikomur nobenega vprašanja. V svojem imenu pa bi anketirancem zastavil naslednji vprašanje: Zakaj Prekmurci in Prleki sami sebe ne cenimo bolj? Zakaj naj bi nas torej cenili drugi, če se še sami ne znamo?

2. Prekmurcev in Prlekov ne razdvaja Mura. Zbližamo se lahko samo in edino mi sami. Prepričan sem, da to tudi počnemo. Tedensko se vozim po Prlekiji in s Prleki dobro sodelujem. Ko bo avtocestni most zgrajen, bo zblíževanje Prekmurcev in Prlekov še hitreje.

3. Ker sem takrat dejavno sodeloval v vseh aktivnostih, povezanih z našim osamosvajanjem, lahko prebivalkam in prebivalcem naših krajev le iskreno čestitam ob dnevu samostojnosti. Ob obilici napetih dogodkov in pomembnih odločitev, ki smo jih takrat morali sprejeti, smo imeli največ težav z vprašanjem, kam s prašiči, ki jih je naša vojska zajela na obmejnih stražnicah z Madžarsko. Če se prav spomnim, so končali na ustrezen način - na krožniku.

JOŽE KAROLI - ŠOŠO

nogometni trener in podjetnik, Murska Sobota

1. Zadnji referendum je bil prava polomija. Ali menite, da bi za tako tratenje denarja moral kdo odgovarjati?

2. Mostovi ponavadi zblížujejo.

3. Govor generala Adžiča, ki sem ga spremljal po TV.

ANDREJ ZRIM

župnik, Gornja Radgona

1. Mineva 10 let naše samostojnosti. Imamo demokracijo. Ali ste zadovoljni z doseženim: kmetje, delavci, izobraženci, upokojenci? Komu se lahko zahvalimo za (ne)dosežke?

2. V vojni leta 1991 nas je most čez Muro v Gornji Radgoni zelo povezoval s sosednjo Avstrijo. Tudi prekmurški duhovnik Klekl mlajši je poudaril, da je Mura »vezalje« in ne ločnica med Prekmurci in Prleki. Če pa bo most čez Muro povezoval Prekmurce in Prleke, pa bo pokazala statistika (nataliteta?).

3. a. Še danes slišim besede častnega občana Gornje Radgone dr. Antona Trstenjaka, ki je imel v tistih dneh vse

pripravljeno za biserno mašo in danes počiva na radgonskem pokopališču. »V dno srca in duše sem žalosten in ne morem verjeti, da se kaj takega lahko dogaja v moji Radgoni. Bodite pogumni!«

b. Razstreljeni stolp cerkve Svetega Petra.

c. Izredna povezanost vseh vernih in nevernih ter solidarnost. Kaj pa danes?!

VLADO MILOŠEVIČ

upokojenec, pred desetimi leti poveljnik Vzhodnoštajerske pokrajine, Murska Sobota

1. Vprašal bi jih za recept, kako naj Murski val tudi letos ohrani naziv najradio, da že samo s tem dejstvom ne bi dolgočasil žirije in poslušalcev.

2. Menim, da bo to Prleke približalo Prekmurcem, saj bodo na ta način z mnogo manj težav vozili mleko v soboško mlekararno.

3. Pred desetimi leti so bili vsi mostovi na reki Muri minirani. Obmejne stražnice so bile kmalu v naših rokah. Čez Muro ni mogel nihče. Milanu Kučanu sem poslal sporočilo: »Pridi hitro v Mursko Soboto. Z balkona hotela Zvezda lahko razglašaš Prekmursko republiko. Vse je pripravljeno.« Danes je to resda le spomin.

VESNA REŽONJA

farmaceutka v ljutomerski lekarni, Veržej

1. Modna muha so referendum, zato bi Penove anketirance vprašala: Ali bi razpisali referendum o združitvi Prlekov in Prekmurcev?

2. Mislim, da to ne bo vplivalo na odnose med Prleki in Prekmurci, kajti bojim se, da razen avtocestnega mostu ne bo zgrajenega nič drugega.

3. Dan, preden se je začela vojna za Slovenijo (25. junija 91), sva se s sinom kopala v kopališču v Banovcih. Proti večeru je bilo nebo škrlatno rdeče, prekrito z oblaki. Kar na glas sem premišljevala: Glej, oblaki so rdeči, kaj neki pomenijo? Saj se spomnite verza iz Soldaške pesmi? In naslednji dan smo že imeli v Veržeju tanke.

Lojzka Kolarič (levo) iz Podgrada je med najbolj zvestimi poslušalkami SNOPA. Za dva, ki sta posebej zaslužna, da so se nočne ptice prvič v živo srečale, je sama naslikala in napisala spominek. Pobudnica srečanja je Alojzija Hauptman, Slovenskogoričanka, ki ji poslušalci nočnega programa desetih slovenskih radijskih postaj vedno radi prisluhnejo, prav posebej njenemu petju. In zvezda srečanja je bil Dori z Jesenic, ki je imel ob prizadevnih organizatorjih z Radia Slovenske gorice v rokah pomemben del organizacijskih nitk.

v Slovenskih goricah

Od 15. novembra 2000 je v radijskem etru skupni nočni program desetih radijskih postaj SNOPO, ki vsako noč med polnočjo in peto zjutraj poveže Slovenijo v snop. Na Jesenicah se najpozneje stemni, v Murski Soboti se dan začne prej, vmes pa je nešteto skrivnosti slovenskih mest in vasi, s katerih skušajo odgrniti tančico radijci v Trbovljah, na Štajerskem valu v Šmarjih pri Jelšah, v Kranju, Ptuj, Celju, na Radiu Sora v Škofji Loki, na Koroškem radiu v Slovenj Gradcu, na Triglavu v Jesenicah, na Radiu Slovenske gorice pri Lenartu in na Murskem valu. V pol leta so si pridobili voditelji nočnega SNOPA najbolj zvesto publiko na svetu.

Gostitelji prvega srečanja nočnih ptic so bili radijci iz Lenarta z direktorjem Radia Slovenske gorice Janezom Kurbusom na čelu. Janezu za nič ni zmanjkalo energije – bil je tudi najboljši plesalec dneva. Med številnimi soplesalkami je bila tudi Slavica iz Maribora. O tem, kako sta se ujela, fotografija pove vse.

Na igrišče pri Sv. Trojici je pripekalo sonce, več kot 300 nočnih ptic iz vse Slovenije pa to ni kaj dosti motilo. Majska sobota (26. je bil) je bila njihov dan. Samo eno omejitev so si postavili: Do polnoči moramo biti doma, začenja se nočni program!

Med priljubljenimi voditeljicami SNOPA je Murskovalovka Simona Špindler. Ujeli smo jo v prijaznem klepetu z eno od zvestih poslušalk, katere glas se je kar udomačil v etru, Zorico Metilkovec iz Lendave.

Odgovorni urednik Radia Murski val Marjan Dora je poslušalcem obljubil se veliko budnih noči.

Nočne ptice so na svoj način doživele Slovenske gorice. Pokazali so jim Zavrh z hišo, kjer je nekaj časa bival general Maister – tam jih je med drugimi pozdravila Maistrova Katrca, ki ji je kot majhnemu dekletcu spisal svojo znano pesem. Sredi goric so se odžejali z odličnim vinom, zatem pa v Benediktu, pri izvirih slatine, primešali še nekaj mineralne vode, da je bil »špricer«. Slatinske izvire so prav letos uredili in kmalu se lahko zgodi, da bo dobila radenska resno kunkurentko.

Spominska fotografija poslušalcev SNOPA iz Prekmurja, med njimi je tudi Olga, zaposlena v soboški Diani (desno), s pobudnico srečanja Alojzijo (druga z leve).

Na koncu samo še pojasnilo. Pri Sveti Trojici ni deževalo, snopci so odprli senčnike in tokrat iz oči v oči še enkrat povedali tisto, kar si noč za nočjo sporočajo po radijskih valovih. Zdaj noči že pišejo nove zgodbe in pletejo nove vezi ...

V cerkvi Svete trojice pri Sveti Trojici je nočne ptice prijazno sprejel pater Lavrencij Anžel. Namenil jim je pridigo, ki je mnogim orosila oči in obenem razvedrila dušo. Iskrena hvala v imenu vseh!

Nostalgija pritegne v Kumrovec tudi veliko Slovencev

Ko so leta 1952 v Kumrovcu, rojstnem mestu nekdanjega dolgoletnega predsednika SFRJ in ZKJ ter poveljnika oboroženih sil ex Jugoslavije, maršala Josipa Broza - Tita, njegovo rojstno hišo preuredili v muzej »Staro selo«, je bila omenjena zagorska vas kar nekaj desetletij najbolj obiskana v nekdanji SFRJ. Potem je cela zagorska vasica, tik ob slovenski meji, kajti le slab kilometer jo loči od mejnega prehoda Bistrica ob Sotli, sčasoma postala muzej in tudi pravi spomenik kulture I. kategorije, katerega so obiskovali tako mladi kot starejši ljudje iz vse nekdanje države, bilo pa je tudi veliko gostov iz tujine. Tam so mnogi nekdanji mladinski in sindikalni pa tudi sedanji politični veljaki pridobivali potrebno znanje za vodenje družbenopolitičnih organizacij in skupnosti ter tudi države in gospodarstva. Tako je bil Kumrovec praktično nekakšno središče nekdanje skupne države, a se je vse skupaj nekoliko spremenilo po Titovi smrti leta 1980. Še posebej pa je obisk edinstvenega muzeja na prostem, kakršnih ni nikjer v Evropi, saj nima ograje, vsak posamezni objekt je obnovljen na starih temeljih in podobno, usahnil ob začetku razpada nekdanje SFRJ v letu 1991. In tako je bilo, kot poudarjajo domačini, katerih je v Kumrovcu zelo malo, vse do smrti nekdanjega hrvaškega predsednika Franje Tuđmana oziroma do zamenjave oblasti v sosednji državi.

»Ob tvojem imenu so drugi ničle ...«

»Od predlani je bistveno bolje, saj so začeli poleg borcev, pravzaprav antifašistov sploh, in njihovih sorodnikov, ki so bolj ali manj prihajali vseskozi, prihajati tudi mnogi drugi. Zlasti v teh pomladnih mesecih je največ učencev in dijakov iz Hrvaške, tako da dnevno beležimo tudi več deset avtobusov. Prihajajo tudi individualni izletniki, veliko pa jih je tudi iz tujine. Predvsem so to Slovenci, praktično iz vseh delov, saj lahko sami pogledate registrske tablice, ob tem pa je veliko gostov iz vzhodno- in srednjeevropskih držav. Vsekakor ne manjka tudi gostov iz nekaterih zahodnih držav, teh pa je posebej veliko ob koncu tedna,« nam pove uslužbenka v informativni pisarni tik pred Titovo rojstno hišo. Pripomni pa tudi, da so cene gostinskih storitev pri njih bistveno višje kot v Sloveniji in mnogi po ogledu

svi drugi su ničte« (ob tvojem imenu so vsi drugi ničle), kot je zapisal študent Jure iz Splita.

Kje pa je pravzaprav Titova rojstna vas Kumrovec?

To je vasica med vinorodnimi zagorskimi hribočki z južne hrvaške strani ter gozdnato planino s severa, ki je na Kozjanskem v Sloveniji. Po tih dolini teče reka Sotla, ki je hkrati tudi meja med dvema sosednjima državama. Natanko na 128.107 kvadratnih metrih površine je obnovljeno staro naselje Kumrovec.

V kraju je restavriranih in rekonstruiranih 21 stanovanjskih objektov, stara ljudska šola, deset gospodarskih objektov, kovačnica in devet spremljevalnih objektov (dva koruznjaka, dva svinjaka in pet vodnjakov). V 18 objektih, obnovljenih po izvornem graditeljstvu, so urejeni stalni muzejski

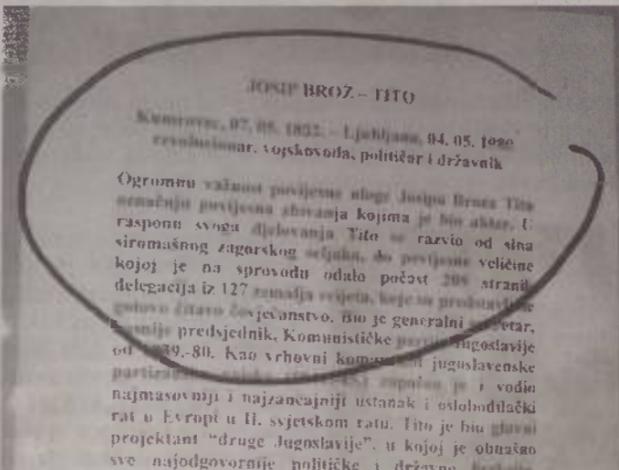

Kristina Kramberger iz Gornje Radgone v rojstni hiši nekoč ljubljene maršala.

muzeja in morebitnem nakupu spominkov gredo čez mejo v Bistrico ob Sotli in naprej do Podčetrtku.

Tako sedaj eni hodijo v Kumrovec iz nostalgije do svojega nekdanjega predsednika, drugi pa lahko dejansko vidijo veliko lepega. Vsi pa lahko obudijo spomine na Tita.

In kako sedaj na Hrvaškem gledajo na Tita, mogoče najbolje potrjuje tudi eno od mnenj iz knjige spominov v njegovi hiši v Kumrovcu: »Uz tvoje ime

prostori, kjer je prikazana tradicija načina življenja, običajev in navad, umetnostne in domače obrti ter duhovnega ozračja s prehoda iz 19. v 20. stoletje. Vsak posamezni objekt je tudi muzej zase, kajti obnovljeni so na starih temeljih v avtentični gradbeni maniri.

Sicer pa se muzej v Kumrovcu lahko opredeli za etnografski in biografski, nastal pa je z namenom ohranitve in predstavitve tradicije zgodovinskega bogastva hrvaškega Zagorja. Velika večina objektov je odkupljena, največja obnovitvena dela na vseh objektih pa so bila opravljena v letih od 1979 do 1986. Skupaj z gradbenimi in restavratorskimi deli so strokovne skupine raziskovale okolico, odkupili so številne eksponate, postavili so stalno muzejsko zbirko ... Obiskovalci, katerih je spet vedno več, lahko dejansko veliko vidijo in doživijo.

Slači igre

Največ pozornosti in smeha je pritegnila prva igra – preoblačenje. Vsi člani ekipe so morali sleči vso obleko, ki so jo imeli na sebi, in obleči sosedovo.

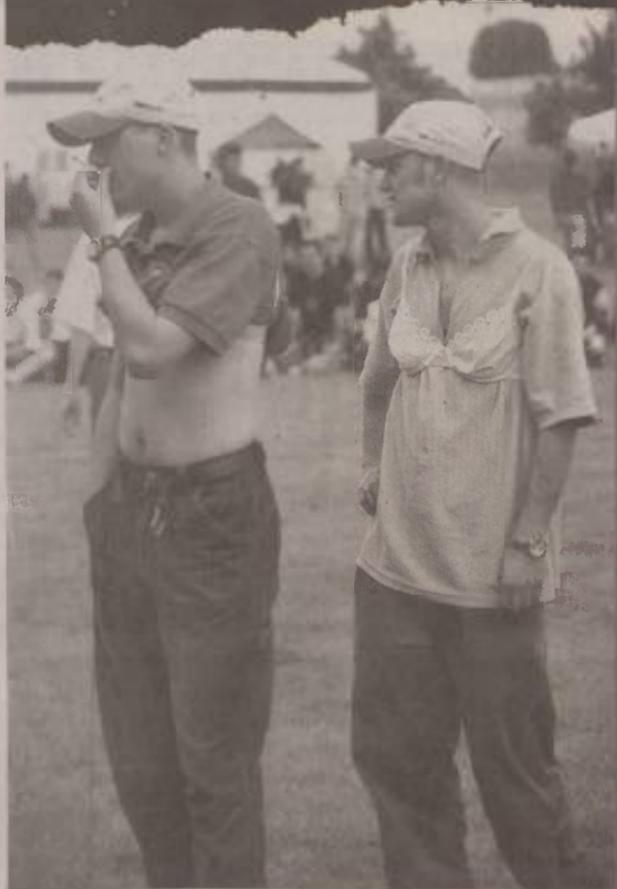

Tekmovalci so se znašli, kakor so znali in vedeli. Nekaterim se ni dalo stvari zapletati in so brez sramu za nekaj sekund pokazali rit – ampak, žal, izključno moški.

V eni od iger so imele prednost študentke z večjimi prsmi. Tistim z manjšim obsegom je balonček, napolnjen z vodo, hitro spolzel navzdol.

LAMPIONČKI LETOS PONOVO NA MARIBORSKEM TABORU

Žal se sara zgodba ponavlja vsako leto. Igre pritegnejo največ 200 študentov, preostala večina pride ob mraku in se zabava - po študentsko, seveda.

Bistvo Lampiončkov ni le večerno »žuranje«, temveč tudi igre. Upajmo, da bodo organizatorji naslednje leto igre organizirali pozneje ali pa iznašli čudežno formulo, s katero bi večino študentov privabili že ob 16.00.

Zadnja igra je že tradicionalna: »eksanje« piva ob pomoči dolge cevke. Ob koncu se je zabava preselila na Štuk.

FOTO

ACI

Italijani so pred 60. leti okupirali Ljubljano in v njej je takrat ugasnilo življenje glasbenika nove dobe Slavka Osterca

Skladatelj Slavko Osterc se je rodil v Veržeju 17. junija 1895. Umrl je pred 60 leti v Ljubljani (23. maja 1941) v zatočišču za onemogle. Kmečko okolje ga je naredilo klenega. Na nemškem učiteljskišću v Mariboru se je srečeval z nemškutarstvom, pomanjkanjem. Preživel je grozote prve svetovne vojne. Bil je med Maistrovimi borci. Učiteljeval je, študiral v Pragi. V Ljubljani postane profesor za kompozicijo na ljubljanskem konservatoriju. Na Slovenskem uvede nov glasbeni stil. Pogosto je nerazumljen. Njegova žena Marta Osterc - Valjalo je bila pianistka in po rodu Poljakinja. Do konca življenja ostaneta prijatelja, čeprav je Osterc živel proti koncu sam. Marta zgubi življenje v partizanih. Ostane hčerka Lidija, danes znana akademska slikarka.

Trmasti Lujzek v kreppljih kosmatih parkljev

Slavko Osterc je bil pristen Prlek, obdarjen z bistrino duha, ostrino izražanja in vedrim gledanjem na svet. In najpomembnejše je, da je našo glasbo pospremil na tire svetovnega dogajanja. A je bila njegova življenjska pot hudičovo težka. In prav hudič se pojavlja v njegovih neobičajnih zapisih. Napisal je deset poglavij in v njih govori o raznoterih srečanjih s hudičem.

Trmasti Lujzek je imel opravka s hudičem oziroma parklji že v otroštvu. O tem je med drugim zapisal Vekoslav Španger: «... Mali Lujzek je že v osnovni šoli kazal izredne sposobnosti za vse predmete, le za petje ni bil navdušen. Glasbo pa je rad poslušal in vedno si je želel ustne orglice.

Ko so hodili še Miklavži po Veržeju, je mati namignila parkljev, naj ga malo postrašijo. Miklavž je prišel k njim z velikim spremstvom kosmatih parkljev, ki so z verigami in zvonci navalili v hišo. Mlajši brat Južek in sestri so trepetaje na kolenih pobožno zrl v Miklavža in molili. Lujzek pa se jim je režal in kazal parkljev jezik; ni pokleknil in ni molil. Pridne je Miklavž obdaril, Lujzeka pa izročil parkljev. Zvezali so ga in vlekli na trg pred hišo, kjer je bil tedaj globok gasilski vodnjak. Miklavž ga je poslednjič vprašal, ali bo molil. Ker ni odgovoril, so ga parklji na vrvi spuščali v studenec in ga silili, naj moli. Lujzek ni zinil, čeprav je visel tik nad vodo. Ko so videli, da se ne bo vdal, so ga potegnili ven in Miklavž mu je vseeno podaril orglice, ki si jih je tako želel.

Število hudičev gre v milijone ...

Osterčevi zapiski so nekakšna parodija na človekova nesmiselna dejanja, ki jih je opazal v svojem času ali so plod njegovih širših razmišljanj. Nastajali so postopoma med prvo in drugo svetovno vojno. Zasedil sem jih v knjigi Slavko Osterc. Leta 1963 jo je izdala Pomurska založba. Preberimo si nekaj odlomkov (mednaslovi so dodani za to pisanje): «... Imanuel Kant je dokazal, da Bog je, dokazal pa je tudi, da ga ni. S tem se mi je sicer nekoliko zameril, ampak tudi žaba lahko živi na suhem ali v vodi. Enako velja za hudiča. Georg Büchner je mnenja, da je Bog ustvaril hudiča samo kot kontrast samemu sebi; sveto pismo pa pravi, da so hudiči zavrženi in v pekel pahnjeni angeli, da jih je torej mnogo. Tudi jaz sem mnenja, da gre število hudičev v milijone in milijarde, imam jih celo na sumu, da se razmnožujejo. Včasih mislim, da ima vsak človek poleg svojega angela varuha tudi svojega hudiča. S teboj sta sicer oba prijazna, ampak - ko se spoprimeta med seboj, si vendarle žrtev ti! Tako si razlagam: migreno, revmo, nahod in mačka, smolo v ljubezni, pri igri, vedno in povsod. Christian D. Grable uvaja v svoji farski »Šala, satira, ironija in globlji pomen« tudi hudičovo staro mamó, ki je menda na oko kakor 19-letno dekle in nastopa v teatru kot partnerica imperatorja Nerona, kjer oba interpretirata njegovo poezijo in muziko. No, če ima hudič staro mamó, mora imeti najbrž tudi mamó - zakaj bi torej ne imel še tet, sester, sestričen, hčera in vnukov ter vnukinj? Hudiču ženskega spola bi lahko rekli: hudička - ali pa še bolj drastično: hudičulja. V hudiče srednjega spola pa ne verujem ...»

Hudiči z detektivskimi zmožnostmi

«... Hudič najraje nastopa elegantno: v kroju, v narodni noši, v uniformi te ali one pacifistične organizacije, s cilindrom in frakom, s pelerino, kot vitez, kot kovač, kot paž ali klativitez, redkeje kot balerina in še bolj redko v kopalni obleki, ker ne mara obešati na veliki zvon svoje kosmatosti. Na zunaj se ti ne bo nikdar pokazal v kakem nenormalnem kostumu, tudi bos ni nikoli.

Navzlic temu, da imajo skoraj vsi hudiči peroti, jih mirne duše lahko uvrstimo med sesalce. V letečem stanju so podobni vampirjem, manjši pa netopirjem - če sede, so neka mešanica polhov in podgan - če stoje, pa jih težko razločiš

Hudič spremljal vztrajnega Prleka Slavka Osterca

Doprni kip Slavka Osterca v rodnem Veržeju.

od orangutanov. Po njihovi naravni obutvi je med njimi mnogo kopitarjev pa tudi dvoparkljarjev, premnogi pa so opremljeni s krepplji: če že ne na vseh štirih, pa vsaj na dveh. Zelo redki so taki, ki imajo golšo - vendar bi bilo neprevidno, če bi jih zavoljo tega šteli za manj nadarjene. Pač pa pogosto naletimo na take, ki šepajo: to so v največ primerih simulanti. Nekateri imajo zlasti detektivske zmožnosti posebno razvite, tem pravimo špegavci. To je ena najopasnejših vrst hudičev ...»

Hudič na hruški v Dokležovju

«... Da se povrnem v otroška leta: nekega dne se je pri nas raznesla vest, da sedi v Dokležovju na neki hruški hudič, ki ga ne morejo spraviti s hruške ne z drogovi, ne s kamenjem, ne s pametno besedo in niti z žegni. Da je čisto miren, le kadar ga butajo z drogovi, zarenči, a se ne premakne. To bi končno ne bilo tako hudo, ampak pri neki hiši je crknila krava, pri sosedovih žrebe, pri drugem sosedu se je zadavit bik, po vsem Dokležovju pa je začela razsajati svinjska kuga. Psi so tulili cele noči, mačke so opraskale vsakega, ki se jim je približal, po skednjih in čumnatah so se razpasle podgane, po poljih so se razplodile miši, lovci in ribiči niso ničesar ujeli in kar je najhujše: ljudje niso več molili, niso hodili ne k maši ne k spovedi in obhajilu, da bi se hudiču ne zamerili in da bi jim on, če bi bil razjarjen, ne ugonobil prav vsega. Njemu je to seveda prijalo in se ni premaknil s hruške. Kaj krave in žrebeta, kaj miši in podgane, ljudje, ki niso več upali v cerkev, za te mu je šlo. Narod ga je hodil gledat od blizu in od daleč. Prihajali so mešetarji iz Medžimurja, študenti iz vsega Prekmurja in Prlekije, Cigani iz svojih gozdnih brlogov, luterani z madžarske meje, Nemci in nemškutarji iz Radgone; viničarji iz Slovenskih goric, Židje in Madžari iz Murske Sobote, grofica Szapary z vsem svojim spremstvom, ribiči, brezposelni sezonski delavci, učitelji in drugi lokalni učenjaki - celo mežnar in konjedec iz Dolnje Lendave sta prišla.

Župan je sklical izredno sejo občinskega sveta, pa je ravno tedaj, ko so mislili izglasovati naredbo, da bi občina uvedla vstopnino za gledanje hudiča, vstopil njegov hlapec in javil, da je doma crknila najlepša kobilica. Seja je bila prekinjena in se zaradi tega občina s hudičem ni mogla okoristiti. Pa tudi drugače je zadeva sčasoma začela postajati enolična - kaj hočeš: hudič se ni premaknil in kdo bi tako mumijo gledal? K temu je prišlo še nekaj. Hudič je v nekaj nočeh požrl vse hruške, kar jih je bilo na drevesu. Hruške pa niso bile zrele in kaj kmalu je zbolel za drisko, ki je postajala čedalje bolj nevarna in deloma tudi zaradi tega so se začele vrste njegovih opazovalcev vedno bolj redčiti. Ko je hrušk zmanjkalo, je še nekoliko dni požiral sline, potem pa mu je tudi teh zmanjkalo - driska pa kljub temu ni hotela popustiti. Ko sem prišel gledat jaz, ga ni bilo več na hruški. Oni, ki so ga videli prejšnjega dne, so mi rekli, da je bil že tako medel, da bi ga lahko veter odnesel. To se je po vsej verjetnosti tudi zgodilo, drugače bi bil še na hruški, ker gotovo ni imel v sebi več toliko moči, da bi sam odšel. Možakarji, ki sem jih tam še našel, so vsi dišali po žganju in torej ni čuda, če mi ga je vsak drugače opisal. Tako se danes ne vem, kakšen je bil.»

Tega hudiča je izdelal ljubiteljski umetnik Danijel Vrečič od Sv. Trojice v Slovenskih goricah.

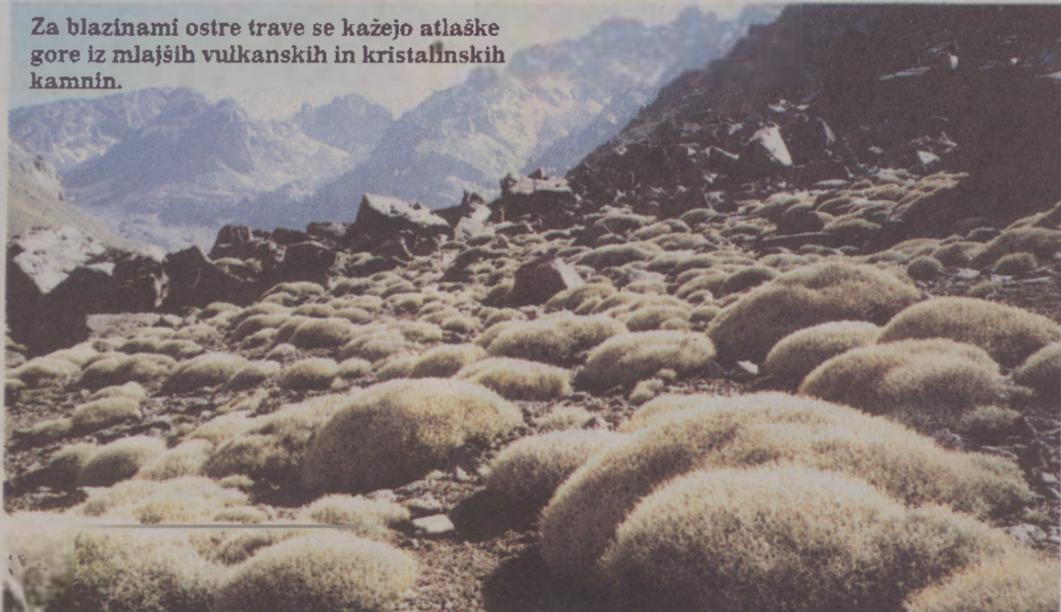
Franček Štefanec

Avtorja reportaže sva zasvojena planinca Lado Klar, fotoreporter in umetniški fotograf, ki je ovekovečil tudi našo maroško turo. Vidite ga v pričakovanju ježe. Kamele še počivajo, a na sipinah poteka večna igra vetra in peska.

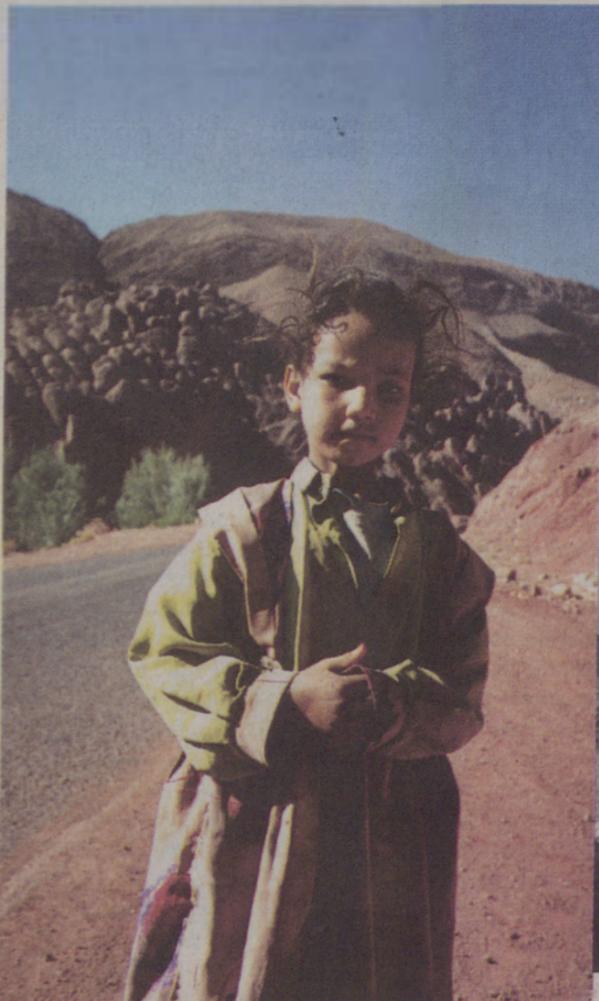

Besedilo sem napisala Ivanka Klopčič. Še en vrh je moj – stojim na Jbel Toubkalu, najvišjem vrhu Visokega Atlasa. Sicer ima Atlas tri vzporedne gorske hrbte – ob Visokem Atlasu še Srednji in Anti Atlas.

Za blazinami ostre trave se kažejo atlaške gore iz mlajših vulkanskih in kristalinskih kamnin.

Otvorjene mule s planinsko prtljago in hrano spremljajo berberski vodniki. Obljudena steza potrjuje privlačnost Toubkala za planince.

Berberska deklica iz slikovite doline Dades je radovedno pritekla naproti, se pustila fotografirati in za to dobila dirham.

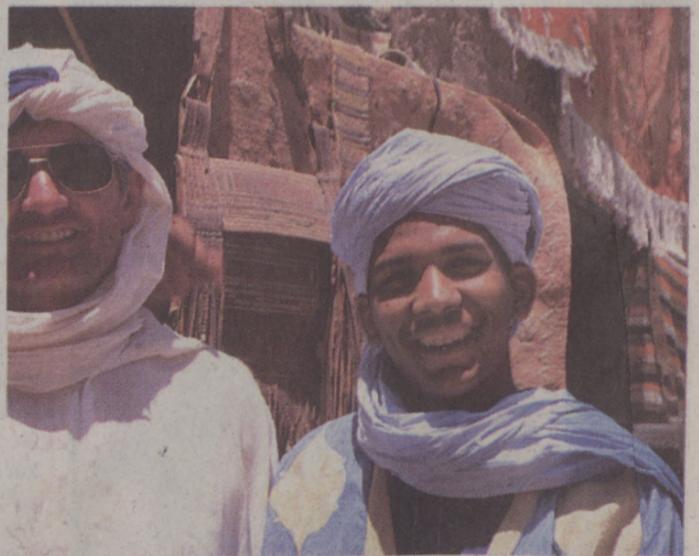
Okrasje na posodi posnema motive iz znamenitih islamskih mošej. Na desni so značilne stožčaste posode za pripravo tadžila.

Od Atlasa

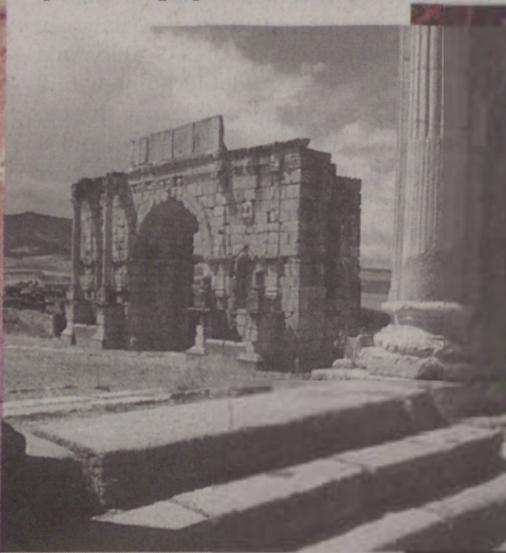
Tri Slovenke na čelu karavane: Barbara, Ivanka in Cvetka, za njimi pa še kakih dvajset kamel s turisti.

Zanimiva stojnica z začimbami. V vrečah se ponujajo suhi, močno dišeči cvetovi vrtnic.

Dva Arabca, višji ima slovenski potni list, saj je vodja naše odprave Branko Kokal iz Maribora.

Volubilis, obsežne razvaline bivališč in templjev iz nekdanje rimske province Mauritania Tlugitana.

»Pomembno je, da ljudje uživamo v druženju in smo prijazni med seboj,« pravi črni prodajalec spominkov, ki ima prijateljico (tudi) v Sloveniji.

do Sahare

Med prvomajskimi prazniki pojedemo v Maroko, smo sklenili, da se povzpemo na najvišjo goro Atlasa, pojezdimo s kamelami prek saharskih sipin, si ogledamo gorske soteske, znamenita kraljeva mesta in še kaj. Bilo nas je šest in nobene agencije nismo najeli.

Potem ko smo prileteli v Casablanca, smo v letališki avli ugibali, kako bi najceneje prišli do Marakeša. Z vlakom! Natovorili smo težke nahrbtnike, ugotovili, da je vožnja udobna, in po treh urah prispeli do cilja. Nočno spanje nam je tam okrog 4. ure zmotilo klicanje Alaha iz bližnje mošeje, vendar smo se do konca potovanja nanj navadili. Prvi dan je bil namenjen potepanju po mestu, iskanju vodnika za gore in zbiranju informacij. Slednje sta prevzela Branko in Lado, drugi štirje pa smo se usedli v kočijo in se vključili v ulični promet. Kolesarji, kočije, pešci in avtomobili se kar disciplinirano ustavljajo pred semaforji, in ko se prižge zelena luč, brez naglice nadaljujejo pot. O Marakešu je neki španski pesnik zapisal, »da je biser, vržen čez Atlas«, in ko se vozimo mimo mestnega obzidja, urejenih parkov in lepih hiš, ki so vse enotno obarvane s posebno bronasto barvo, pritrjujemo pesniku Čudimo se številnim gnezdom storkelj, opazujemo ljudi, ki so večinoma oblečeni v tradicionalna oblačila, t. i. dželabe, moške, ki posedajo pred lokali in pijejo čaj (alkohola tod ne točijo in le redki lokali imajo licenco za prodajo piva), vidimo palme, pomaranče, vrtnice in skupno ugotovimo, da je to lepo mesto, še zelo islamsko in da bi bilo tukaj življenje za sodobno žensko dokaj težko.

Popoldan je namenjen ogledovanju trga Jemaa el Fna v najživahnejšem središču Marakeša. Sprehajamo se mimo krotilec kač, ki piskajo in tolčejo, temne kobre strmijo v mimoidoče, kače pa ponujajo tudi za ovijanje okrog vratu, za kar je seveda treba plačati kakšen dirham. Skupinice žensk ponujajo vzorce, risbo, ki jo izbereš, pa ti bodo narisale na roko ali nogo. Po ulicah tudi videvamo tako poslikane pete in zaplestja. Na številnih stojnicah s pomarančami stiskajo sveži sok, pisano oblečeni prodajalci vode se ponujajo za skupno fotografiranje, saj vode zdaj nihče več ne kupuje na ta način. Na odprtih stojnicah ku bajo tudi hrano; ovčje in kozje glave so razstavljene, možgani posebej, celo eno kameljo glavo vidim, juhe, ki jih srebajo z lesenimi žlicami, za to deželo značilni tadžili (v posebni lončeni posodi dušena hrana), kus kus s prilogami, vmes se trudi pritegniti pozornost (in kak dirham) črna plesna skupina z glasbo in plesom, ob njej je vrsta stojnic, kjer kuhajo polže. Branko brez predstoka pospravi skodelico, drugi previdno izvlečemo iz hišice le po enega. Proti večeru je hrup čedalje glasnejši in množica vedno gostejša. Največ domačinov se zbira v krogih okrog pridigarjev, ki razlagajo koran ali pripovedujejo o zgodovini Maroka, prerokujejo prihodnost ... Dim, glasba, glasna ponudba blaga in storitev, na terasah okoliških stavb pa lokali, v katerih gostje pijejo opojno dišeč metin čaj. V daljavi se rišejo megleni obrisi Visokega Atlasa, nad vsem pa žari zvezdno severnoafriško nebo in plavajo vonjave slikovitega trga. Doživeti večer na trgu Jemaa el Fna potem, ko si že videl Marakeš podnevi in pokukal v njegove suke (mreža uličic v starem delu mesta), je nekaj nepozabnega in marsikdaj bo zaradi vsega tega med znamenitimi štirimi kraljevimi mesti Maroka na prvo mesto uvrstil Marakeš.

Jutro nas najde na cesti, ki vodi proti najvišjemu vrhu Atlasa. Srečujemo šolarje, ki se peljejo s kolesi v šolo, kmete, ki na mulah jahajo na trg, opazujemo lepo obdelana polja, evkaliptuse in opuncije ob cesti, cesta se dviga in vedno bolj je zeleno. Na majhni tržnici prvič pijemo čaj, ki ga v Maroku kuhajo iz sveže mete in ga točijo iz roček z višine pol metra, da lahko dalj časa uživajo ob njegovem omamnem vonju.

Vas Imilil je izhodišče za turo do 4.167 m visokega Toubkala. Dve muli prevzameta naše nahrbtnike, mi pa se skozi orehove nasade napotimo po lepo speljani poti proti gori. Vodi nas Aziz, Berber, ki dobro govori angleški. Na zelo obljuden stezi srečujemo pastirje, ovce in vodnike z otovorjenimi mulami. Aziz se z domačini pozdravlja s stiskom rok in dvakratnim dotikom lic. Tak pozdrav je videti zelo pogosto, vendar je med predstavniki istega spola. K nam priteče mala pastirica, ki jo Aziz predstavi kot svojo svakinjo. Poljubi mu roko, in ko kasneje Aziz sreča svojo taščo, poljubi on roko njej. Počivamo v zaselku Hudičev kamen, pijemo čaj, vodnika mul pa nam pripravita malico. Bolje je, da ju pri tem opravilu ne vidimo, saj so pravila higiene tod drugačna. Sicer pa imamo s sabo močno domače žganje za razkuževanje, a ga iz vljudnosti pred domačini ne pijemo. Tudi tu visoko gori nam ponujajo spominke in nas prepričujejo, kako poceni da so.

Do večera prispemo do kočje, ki nas preseneti s svojo urejenostjo. Menda so jo šele lani postavili Francozi. Razgledujemo se po gorah, ki tod niso tako lepo rdeče kot ob vznožju, pač pa so temne in ne posebej razčlenjene. Pri večerji postopoma priromajo na mizo čaj, nato juha in potem tadžil. Aziza sprašujemo o tem, koliko otrok ima, koliko je plačal za ženo, koliko jih je v družini in še kaj. Zvemo, da se je poročil pred desetimi meseci, otrok še nima, žena živi v njegovi družini, kjer je še pet njegovih bratov in tri sestre, pa tudi ona je iz številne družine. Aziz je star 31 let, ona jih ima le 15, njenemu očetu pa je plačal 6.000 dirhamov (pribl. 180.000 SIT), kupil ji je obleke in zlatnino. Nekoga zanima, ali ima lahko več žena. Štiri, pojasni Aziz, če jih lahko vzdržuješ.

V svežem in jasnem jutru se odpravimo proti vrhu. Više ko se vzpenjamo, bolj je čutiti, da je zrak redkejši, zato se je treba vsake toliko korakov ustavit, vsrkati kisik in potem iti naprej. Pot je enostavna, nič klinov in jeklenic, tudi snega skorajda ni več. Ponavadi je vzpenjanje na vrh samotno početje, zato se tudi naša skupina ne drži skupaj, pač pa hodi vsak, kot zmoro. Po nekaj urah stojimo jaz, Lado in Branko pri lesenem, z arabskimi pismenkami popisanem znamenju vrha. Štisk rok in zadovoljstvo, nato razgledovanje po grebenih Visokega Atlasa in tiha primerjava z Alpami. Lepše so, bele, slikovitejša ... A tudi te gore je treba videti pa še katere. Počitek, fotografiranje, preoblačenje majic ... Na vrhu nas je kakih dvanajst, spodaj pa vidimo še precej planincev, ki jih je privabilo lepo vreme.

Spustimo se nazaj do kočje, pojemo kosilo in se nato vračamo v dolino, kjer se že oblači. V bližini vasi Around, kjer bomo prespali, naletimo na deklice, ki nosijo okrog 30 kg težke tovore grmičkov, za katere Aziz pojasni, da jim rabijo za peko značilnega ploskega kruha. Fotografiranje deklice ne marajo. Vas je od daleč videti kot rjava brazgotina na enako temnem hribu, od blizu pa se pokažejo v zavetju ograd nasadi česen, jabol, orehov in sočivja. Prespali bomo v hiši našega mulovodca, v sobi, kjer so po tleh le preproge in ob steni blazine, na katere se nasloniš, ko počivaš.

Čakamo hrano in uživamo v brezdelju. Kaj bi to, da se že od večerj nismo umili in da je čistoča tod zelo vprašljiva. Čez prag nas pozdravi domačinova žena. Berberke so drugače oblečene kot Arabke in si ne zakrivajo obrazov. Sledijo ji otroci, a nobeden ne prestopi praga in hrano nam strežejo le moški. Najprej je na vrsti metin čaj, sledi mu ogromna skleda kuskusa z zelenjavo in mesom in v posebni skledi še omaka. Prijateljtem kuskus ni všeč, jaz pa ga obožujem. Naš vodnik, ki večerja z nami, srka (sreba) juho iz okrogle lesene žlice.

Jutro izkoristimo za izlet po gorski vasi. Iz mošeje odmeva molitev, moški že gredo z mulami po opravkih, otroci se motajo med zidovi, tu in tam prežvekuje v ogradi kravica. Večino hrane vaščani pridelajo na skrbno obdelanih njivah, presežke sadja pa najbrž tudi prodajajo. Ob odprtem vodnem kanalu se spustimo v kako uro oddaljeno vas Imilil. Tu je vse polno orehov, majhnih njivic z značilnimi jarki za namakanje, niže v dolini so njive zorečega kuskusa in vmes je vse polno cvetočega maka. Aziz natrga rdeče cvetove in šopke kavališko pokloni nam ženskam.

Vrnemo se v Marakeš in med obedom opazujemo, kako ob uri molitve moški odhajajo v

Trg Jemaa el-Fna, strastno utripajoče srce mesta Marakeš, bronastega bisera ob vznožju Atlasa.

molitnico, ki je ob vhodu v hotel, pred vstopom pa sezujejo čevlje. Sprehodimo se do mošeje Koutoubia s 77 m visokim minaretom, običnemu mavzolej vladarske rodbine Saaditov s prekrasnimi rožnato poslikanimi stropi, skočimo do imenitnega hotela, v katerem je svojčas dopustoval Churchill, vendar nam zaradi športne opreme ne dovolijo vstopiti. Z obzidnjem obdana medina - staro mesto, ki ima ogromno trgovinic in delavnic, kjer se ohranjajo tradicionalne obrti. Ta kraj zares zasluži, da je del svetovne dediščine Unesca. Tod šivajo dželabe, izdelke iz usnja, gravirajo medenino, srebro, baker, varijo za maroška okna značilne kovinske mreže, izdelujejo svetilke, vaze, čevlje, copate in še in še. Večina dela se opravlja na majhnem prostoru sede na tleh, v razmerah, v kakršnih Evropejci bi vzdržali. Delavnice so tudi prodajalnice, za ceno pa se je treba pogajati. Ker bi radi prišli do znanih barvarov za usnje in volno, zaidemo v tiste dela mesta, kjer ni turistov. Na nekem delu je cesta razkopana, v luknjo teče kanalizacija, na ulici so le še domačini, psi, umazanija. Barvarno najdemo, a poučijo nas, da prav zdaj »ne obračunaj« in da se berberske ločijo od arabskih barvarov. Pri takem iskanju takoj dobiš vodnika, ki pa na koncu pričakuje plačilo. Sporazumevanje ni problem, večina naših sopotnikov je povedala, da so se angleščine naučili od turistov.

Zvečer opazujemo s terase hotela vedno večjo živahnost na trgu Jemaa el Fna. Še zadnjič se spustimo v ta nepozabni vrvež, kjer uživajo vsi čuti: glasba iz različnih glasbil, dvignjene glave kač, zanesenost pridigarjev, ples trebušnih plesalk, vonj hrane, ki vre, se cvre, streže, okuša, glasovi, ki vabijo, ponujajo, prepričujejo ... Prav gotovo prodajajo tu vmes tudi hašiš, pripomni nekdo. Najbrž! Valujoča množica je ovita v dim in nedopovedljiv čar arabske Afrike.

Za naslednje dni smo najeli kombi s šoferjem in se odpeljali proti jugu. Prevozili smo dolino Dades s čudovitimi skalnimi tvorbami, dolino Todre z več kot 300 m visokimi soteskami, pili metin čaj v obcestnih lokalih, jedli tadžil in kuskus in se čudili naravi, ki ustvarja v teh rečnih oazah tako čudovit svet nasprotj. Na dnu doline je ob neki zelen pas njivic, nekoliko višje raste sadno drevje, nato so še evkaliptusi in višje gori, kamor voda ne seže, gola pobočja rdeče, pa spel svetle barve, kakršna je pač kamenina v nedrjih razbrzdanih hribov.

Bolj ko se vozimo proti jugu, temnejše barve ljudi srečujemo in vedno pogostejše se v tem sušnem pustinskem svetu sprašujemo - od česa le živijo ti ljudje? Kjer je voda, je življenje, zato jo pripelejo, kamor se le da, v Saharo vrtajo globoke vodnjake, k njim hodijo zajemat vodo iz oddaljenih vasi. A pogosto pri teh vrtanjih priteče na plan žveplasta ali pa slana, torej neuporabna voda. Različna so tudi oblačila, posebno pri ženskah, in zdi se, da bolj ko je vroče, bolj so zakrite.

Med ogledom ogromne kasbe (trdnjave na nekdanji karavanski poti) Ait Ben Hadou v provinci Ouarzazat, kjer so snemali filme, kot so Angleški vohin, Sodoma in Gomora in Jezus Naza-

reški, nas je simpatični črni prodajalec spomin-kov v modrem turbanu in modri dželabi, ki je značilno oblačilo Tuaregov, vprašal, od kod smo. Ob našem odgovoru je veselo zaplesal in zavpil: »Jaz imam v Sloveniji prijateljico. Tu imam njen naslov.« Zares beremo, kako mu neka Maša J. iz Ljubnega želi vse dobro ... v življenju in v ljubezni. Morali smo mu objubiti, da se nazaj grede oglasimo. Kasba je ogromna deloma rekonstruirana zgradba iz ilovice, ki je bila v preteklosti obrambnega pomena. Obhodimo jo in se vrnemo k našemu znancu. Široko se smeje in zatrjuje, da ni pomembno, če kaj kupimo ali ne, pač pa le, da se družimo in veselimo. S pomočnikom nam skuhat čaj, klepetamo v senci trgovinice, barantamo za handžarje, nakit, vrčke in berberske torbe. Vili in Branko se oblečeta v pravkar kupljene dželabe, turbane pa imamo vsi že od prej. Abdulah pravi, da tod že tri leta ni deževalo, da pa Afrike vseeno ne bi zamenjal za Evropo, ker je tam sneg in bi ga zeblo. Za turiste je menda prava sezona poleti, ko tod vročina seže do 50 stopinj nad ničlo.

Ko je za nami že nekaj ur vožnje po Sahari, postaja vedno bolj vroče. Na peščenih prostranstvih je le tu in tam videti kaj zelenega, osamljeno kočjo, sledove koles in v daljavi vzpetine. Naš kombi naenkrat običi v peščenem jarku, od koder vledejo neki avto. Volan večše prevzame Branko, poleg nas pa se kdo ve od kod v tej prazni pokrajini znajdeti dva fanta. Eden od njiju prisede k nam in nas veselo vodi do Salame, kraja, kjer organizirajo jezo s kamelami čez sipine.

Dotlej smo mislili, da se bližamo goram čudno lepe roza barve, ko pa pridemo bliže, se izkaže, da so to sipine, čez katere bomo jahali, in ki so ob vsaki uri dneva drugačne barve. Kamele nas potrpežljivo sprejmejo na visoke hrbte, kjer se razkrcenih nog, kot da bi sedeli na 300-litrskem sodu, pozibavamo v karavani. V neskončnem peščenem morju je opaziti tu in tam kak zelen grm, suho travo in celo čredo koz, ki puli redke bilke. Pri že prej postavljenih beduinskih sotorih v zavetju večje sipine razjahamo. Bog ne daj, da bi morali skozi Saharo na kamelah! Sonce zahaja, zato hitimo na grebene, da ujamemo njegov zaton. Veter kodra pesek, briše naše korake, svetloba in sence se igrajo na sipinah.

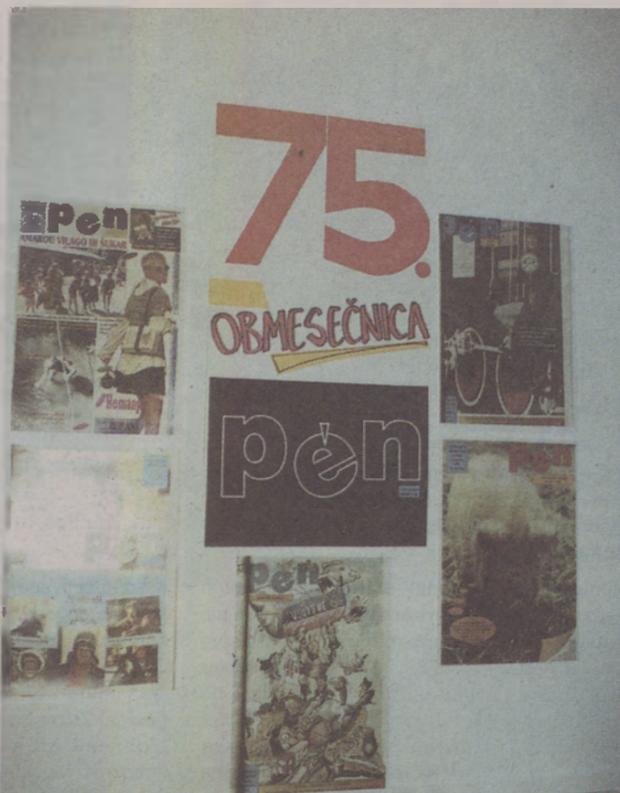
Z nočjo pride hlad, zato se zavlečemo v šotore in težko čakamo na večerjo, saj od zajtrka nismo nič jedli. Čaj prinesejo kar hitro, juho pa šele čez dobro uro in končno se tadžil. Ker ni pribora, lovimo z rokami iz skupne skledke krompir, korenje in redke kose mesa. Hrana pa diši tudi mačkam, ki se motajo okrog nas. Menda ne bodo jedle z iste skledke, se jezim! Saj ne ves, kolikokrat so jo polizale že pred nami, me zavrnejo drugi. V sosednjem šotoru je večela družina mladih, ki so se tu očitno prvič srečali, saj je slišati španski, angleški, francoski in nemški jezik. Pojejo, tolčejo po bobnih in se smejejo pozno v noč. Ko utihnejo, je slišati le veter, ki pri vsakem sunku stresa na počivajoče pesek z redkega šotorskega platna. Pesek leze v usta in oči, ko se potegnesh v spaino vrečo, sili za tabo in dopoveduje, da je v Sahari pač on gospodar. Zjutraj znova jezdimo čez sipine, ki jih boža zgodnja svetloba. Vodniku ubogljivo sledi kakih dvajset kamel, mi pa se gugamo na hrbtih in smo kar zadovoljni, ko je ježe po dveh urah konec. Naslednje dni smo ubirali običajno turistično smer, to pa pomeni ogled kraljevih mest. V Fesu smo se potikali po neskončno prepletenih sukkih stare medine, v Meknesu smo se slikali pred znamenitimi vrati Bab el Mausourja, se celo dopoldne potikali po ruševinah pomembnega mesta iz časa Rimljanov, Volubilis, v Rabatu videli mavzolej kralja Mohameda V., nazadnje pa potovanje končali v Casablanci z ogledom druge največje mošeje na svetu. Zgraditi jo je dal oče sedanjega kralja, Hasan II., v svojo in Alahovo čast. V zgradbi in na ploščadi je prostora za 500 tisoč obiskovalcev, vstopnina pa je temu primerno visoka. Casablanca ni več tako lepa, kot je bila v času, ko je bil Maroko še francoski protektorat, ostale pa so široke ulice, polne zelenja, in po njih smo se odpeljali ter sklenili znani popotniški krog: iti, videti in se vrniti.

Počitek in užitek ob pitju metinega čaja se nam je posebej prilgel. Zbrana je celotna šestčlanska odprava, vendar Cvetke ni na fotografiji, ker smo jo določili za fotografirjino.

Čujte, zdaj
van tou poven,
ka cejli 75 mesecov
do zdaj
od novin v mejsci,
vredni kaj,
list najboukši
nan je Pen.
(Brat Džouži)

Zapeto v duetu s
teto Berto iz
Zamurjencev na
zanimivem
jubileju
Vestnikovega
mesečnika v
soboto, 2. junija
2001, v avli BTC-ja
v Murski Soboti.

Ljudje so prišli na sobotne nakupe, ki so kar obremenjujoči, zato so minute postanka pred odrom, ki so ga zasedli Penovi gostje, dobro dele. Ustavljali so se tudi ob razstavljenih naslovnica Pen, ki jih je po nakupovalnem centru razmestil Endre. Še sami smo komaj verjeli, da je bilo v 75 izdajah toliko odličnih, izvirnih, duhovitih ... naslovnih.

S svojim nastopom so izkazali čast Penovi obletnici murskovalovski Zamurjenci. Vanek nam je takole čestital: *Sakši kunec mejsca ... da skoro že zbisnen, te coj k Vestniki zakapčeni je nouvi Pen. Se ka znati ali viditi ges ščen, notri v Peni si prešten.*

Če bi bila fotoreporterka Nataša tisti dan vztrajna in potrpežljiva, kot je vedno, ko ustvarja naslovnico Pen, bi morda na tem mestu videli Zamurjence v Evinem kostimu!?

Našemu povabilu so se prijazno odzvali tudi radenski Drotmantraši. Zvok tamburic je prijetno božal ušesa množice nakupovalcev. In vsem je veljal tudi tale Vanekov nasvet:

Če je eno leto pasjega življenja sedem človeških, potem je za eno leto Penovega dovolj en mesec. Torej smo bili v juniju stari že 75 let. Skupaj z bralci pa ostajamo mladeniško razigrani in večno mladi. Na zdravje in še na mnoga skupna Penova leta!

**Tak van eti sen naj zdaj poven,
če bi radi meli mirne živce... ŠTITE PEN!**

VELIKA ESTETSKA PENAKCIJA!!!

GLASUJTE ZA NAJLEPŠE NOGE POMURJA!

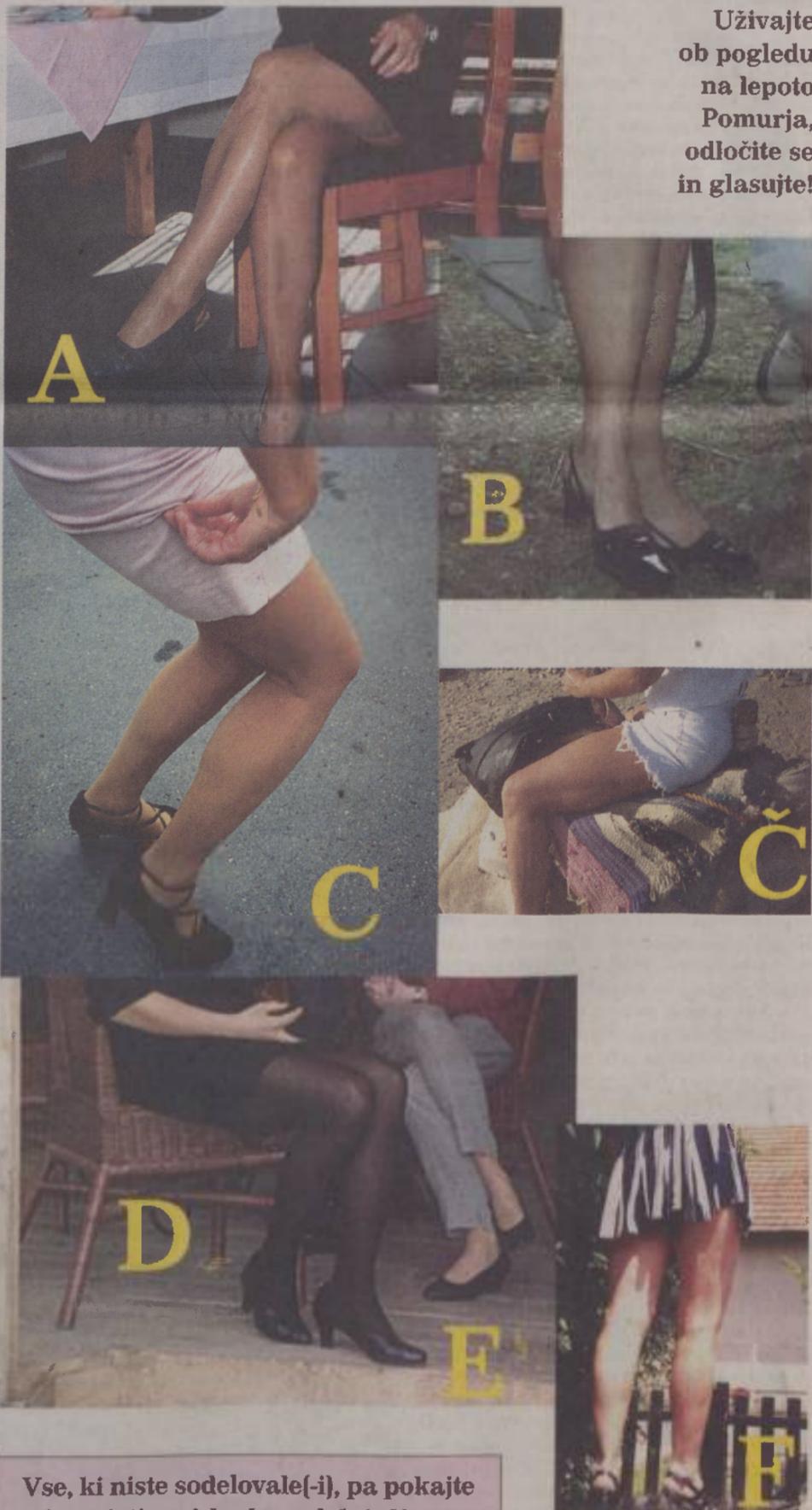
Ugotavljamo, da Pomurke in Pomurci le nismo tako sramežljivi, kot se je sprva zdelo!

Fotografije dolgonogih so tu, tokrat objavljamo prvih šest finalistk (v julijskem Penu pride na vrsto še drugih šest).

Tokrat lahko glasujete za noge od A do F (lahko pa tudi za njihove lastnice)! Na dopisnico napišite le črko (A, B, C, Č, D, E ali F) in jo pošljite na naš naslov:

Agencija VENERA, Ulica arh. Novaka 13, 9.000 M. Sobot, s pripisom »Za NAJ noge Pomurja«. Vsi, ki boste glasovali, pridete v boben, nagrada čaka tudi vas!

Uživajte
ob pogledu
na lepoto
Pomurja,
odločite se
in glasujte!

Vse, ki niste sodelovale(-i), pa pokajte od zavisti, saj bodo sodelujoči nagajeni. Najlepše noge pa seveda posebej, pokrovitelj je namreč podjetje REBEL iz MURSKÉ SOBOTE s številnimi trgovinami po vsej Sloveniji.

Pokrovitelj REBEL, d. o. o.,
Staneta Rozmana 3, 9000 Murska Sobot

FALKE

Kdo pa so ti mladi fantje?

V Murski Soboti so začeli prirejati konec 50. let ob nedeljah v nekdanji Sočičevi kavarni mladinske plesne. Glasba je bila živa: harmonika in bobnar. Harmonikar je svojo harmoniko imel, bobnarju Dežiju Žizku pa je Društvo prijateljev mladine (DPM) bobne kupilo. Ti bobni, svetlo zelene barve, so potem krojili ali bolje rečeno spremljali soboško glasbeno sceno do začetka 70. let. Drugih bobnov v mestu, razen bobnov, ki so jih imele godbe v kavarnah Central in Zvezda ter v Vargovi gostilni Texas, ni bilo in so le-ti prehajali iz ene skupine v drugo. Mladinski plesi so se začeli ob 17. uri in trajali tja do pol osmih. Ob osmi uri se je namreč začela hora legalis, to je bila torej ura, po kateri dijaki (kaj šele učenci) niso več smeli biti na ulicah. Tudi na gimnaziji so občasno prirejali mladinske plesne. Na hodniku je bila šolska klop, na njej pa gramofon, za katerega je nekdo

Vito Starc s pozavno. Za njimi je prišel bend St. Papers, v katerem so še igrali nekateri člani skupine Stereo in tudi Roman Ravnič pa Spirit band s Celeci ... Ansambel Stereo se je rojeval kakšno leto, saj sta bila v začetku v njem le dve kitari in bobni, nato se je pridružil Iztok pa Stane ...

Električne kitare, prve v mestu, v bendu in tudi ozvočitev imajo posebno zgodovino. Svojo električno kitaro je pokojni Toto Ōri izdelal sam. Originalen je bil le vrat kitare, vse drugo je moral izrezati, izdelati, sestaviti, zmontirati in zlepi. Dodojevo kitaro Gipson pa je z montažo potrebnih elementov preuredil v električno. Ozvočitev: Toto je svojo kitaro priključil in tako igral na stari radio, za drugo kitaro pa je kupilo DPM ojačevalec in dva majhna zvočnika. Bend je igral glasbo, ki se je takrat poslušala. Igral je tudi nekaj svojih skladb, za kar je bil najbolj zaslužen Iztok Starc, glasbeno najbolj izobražen v bendu. V šestdesetih letih sta se moda in stil glasbe hitro spreminjala. Chuby Cheker s twistom je naredil revolucijo v ritmih, za The Shadows pa so že prišli bitli in rolingi, s katerimi se je tako in tako vse spremenilo. Stereo naprej od twista, kar se ritmov tiče, ni prišel.

Ker so mladi (tudi v mestu) radi plesali valčke in polke, so fantje rešili tudi ta problem. Igrali so dve narodnozabavni skladbi, ki so ju poimenovali Grajski valček in Grajska polka. Po potrebi so melodijo ali v ritmu valčka ali v ritmu polke sproti improvizirali. Tako v vsem svojem obstoju niso nikoli

ponovili niti ene narodnozabavne melodije, saj ni bila zapisana pa tudi trudil se ni nihče, da bi si jo zapomnil. Na plesu je bilo treba zaigrati vsaj šest Grajskih polk in valčkov.

Fantje so največkrat igrali ob nedeljah na plesih v soboškem gradu. Igrali so tudi na mladinskih plesih v Muri in Pomurskem tisku pa tudi v G. Radgoni. Honorar za igranje v Muri na primer je bila srajca. Takrat je bilo moderno, da so poslušalci na koncertih velikih bendov padali v trans. Bend si je štel posebej v čast, da se je to zgodilo enemu poslušalcu med nastopom v Radgoni ... Bend je recimo (sicer ne v popolni zasedbi) igral tudi na poroki prof. Bele Severja na Pindži v G. Petrovcih. Za Stereo so slišali tudi na Radiu Maribor. Prišla je ekipa z novinarjem, naredila pogovor in posnela dve skladbi.

Kakšna novost je bila takrat ta glasba in kako zanimiv zvok do takrat v naravi redko slišane električne kitare pove podatek, da so prišli na ples tudi taki, ki sploh niso plesali. Recimo danes znani glasbenik Roman Ravnič (Trinajsto prase) je prišel, poslušal igranje kakšne pol ure in spet odšel. Verjetno je že imel v glavi svoje glasbene načrte.

Ansambel Stereo je prenehal delovati jeseni 1965. Kakšne posebne škode ni bilo. Za njim so prišli veliko boljši ... Ko je Jožef Rituper prišel poleti 1966 na dopust iz vojske, se je peljal v Lendavo poslušat prve naslednike Sterea, skupino Sargent Papers. Igrali so na plesu v dvorani Nafta. Med njimi je bil tudi stari član Sterea Toto. Zdaj je namesto kitare je igral bobne. Fantje so igrali tako dobro, da mu je bilo v primerjavi z igranjem ansambla Stereo kar neprijetno. Tudi oprema je bila že neprimerno boljša, čeprav so bili bobni in ojačevalec še vedno stari! Dolgo jih je poslušal, pozdravit pa jih ni šel. Stereo je bil vseeno prvi. JR

Prvi rokerji

moral skrbeti in menjavati plošče. Prevladovala je ameriška in italijanska glasba pa tudi nemško popevko s Petrom Krausom in Conie Frobes se je dalo slišati. Ob kakšni priložnosti so gimnazijci za ples sestavili tudi ansambel, rednega amaterskega benda pa v mestu ni bilo. Potem je prišel ansambel Stereo ...

Na fotografiji, ki je bila posnela jeseni 1964, so člani skupine Stereo, prve glasbene skupine novega vala: Franček Starc - trobenta, Stane Sraka - saksofon, Jože Ōri - Toto - kitara, Jožef Rituper - Dodo - kitara, Janez Gajšek - bobni in Iztok Starc - pianino. Občasno je sodeloval tudi

Od 28. junija do 26. julija

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. - 20. IV.)

Ne igrate se s čustvi. Občutek nemoči bo blažilo dejstvo, da tudi marsikomu drugemu ne gre dosti bolje ... Le vaš partner bo videti začuda umirjen - morda zato, ker bo (končno?) postal močnejši od vas? Na finančnem področju lepa sreča. Nasvet: ta mesec ni primeren za napad, zgolj za obrambo. Poskusite to upoštevati in ne zaletavajte se v zidove, ki vam lahko zlomijo roge! Bliža se pestro družabno življenje.

BIK

(21. IV. - 21. V.)

Čudovit mesec, saj bo vaše znamenje od 7. naprej prehajala Venera, zaščitnica vseh lepih, prijaznih in zaljubljenih ljudi. Prinesla bo udobje, ugodje, denar, lepoto, modo..., ali vsaj nekaj od tega vam bo usoda namenila v juliju! Morda pretiravamo, vsekakor pa boste po nekaj mesecih negotovosti zdaj začutili trdnejša tla pod nogami. Okoli 18. lahko pričakujete dogovor.

DVOJČKA

(22. V. - 21. VI.)

Življenje pred vami bo zelo razgibano, dinamično, zanimivo in morda celo polno nenavadnih preobratov. Negotove razmere v partnerstvu bi se morale počasi urediti, navkljub nenehnim grožnjam (ali nasprotnim željam) neke osebe. Okoli 18. pričakujte pomemben dogovor ali novico. V celoti pa ta mesec ni primeren za uvajanje novosti.

RAK

(22. VI. - 22. VII.)

Zanimiv in za nekatere morda celo ključen oziroma zelo pomemben mesec. Bližajo se pomembne novice doma, v družini, pri otrocih, v službi ... Kar se že dlje časa pripravlja, se bo pokazalo. Pred tem, oziroma točneje po 7. juliju boste preživljali lepe trenutke. Možne manjše težave z zdravjem. Pazite na noge, kolke, stegna, prebavila, dihalna. S telesnimi naporji ne pretiravajte! Izogibajte se drobnim nesporazumom.

LEV

(23. VII. - 22. VIII.)

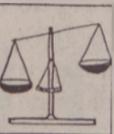
Prijeten mesec! Na svojih ramenih boste morda nosili nekoliko več odgovornosti, kot je sicer, toda to vam bo tudi ugajalo, saj bodo vaše dolžnosti povezane s spoštovanjem. Ves mesec bo močno poudarjeno področje prijateljstev, skupin, organizacij, gibanja ... Če ste rojeni julija, boste resnejši, toda na poklicnem področju tudi zelo uspešni. V ljubezni in tudi pri potovanjih in komunikacijah bo dogajanje najpestrejšje.

DEVICA

(23. VIII. - 22. IX.)

Nekoliko težaven mesec za vas, ki ste vajeni živeti »po planu«! Zelo malo bo namreč stvari, ki bi tekle po utečeni poti, presenečenja bodo številna in vmes ne ravno razveseljujejo. Nekdo vam lahko ogrozi čast in položaj, vmes lahko posežejo zlobni jeziki ... Ne tvegajte denarja in ugleda! V ljubezni vam bo sijala lepa zvezda. Tam, kjer je zapleteno, se bo normaliziralo.

TEHTNICA

(23. IX. - 22. X.)

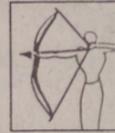
Zelo lep mesec, saj vam bo končno prinesel več umirjenosti in gotovosti! Na splošno je pred vami mesec dobrega počutja. Zaradi harmoničnega vpliva Venere boste družabnejši, to pa bo omogočilo sklepanje novih prijateljstev. Pri starih znanstvih ali sorodstvu možna manjša napetost. Morda se odpravite na dolgo potovanje ali obnovite dogovor, ki se je zdel še pred kratkim nemogoč.

ŠKORPIJON

(23. X. - 21. XI.)

Na splošno se bo cel mesec nekaj »vleklo«, zamujalo in čakalo, toda po drugi strani se vam odpirajo čudovito lepi razgledi v partnerstvu in življenju. Prihodnost vam kaže srečne okoliščine, veliko ljubezni in topline. Zanesljivost lahko pričakujete tudi od partnerjev. Če ste rojeni oktobra, se vam po 21. obeta izboljšanje na vseh področjih. Skratka, veliko pozitivnega, ki pa vas ne sme zavesti.

STRELEC

(22. XI. - 21. XII.)

Pomemben mesec za vas. Po naravi ste zelo neodvisni, zadnje čase pa se vam dogaja ravno nasprotno: pri partnerjih, prijateljih, sodelavcih in drugih iščete varen pristan. Kar je bilo v juniju, se bo nadaljevalo julija. Varujte se prenapetosti, jeze ter tveganja denarja in ugleda. Nemirni in dinamični bodo tudi dnevi okoli 26. Pretijo vam pesimizem, hlad in ljubezni ali nerazumevanje. Pazite na denar in zdravje.

KOZOROG

(22. XII. - 20. I.)

Čepav na nobenem področju ne boste bistveno napredovali, se bo kmalu vsaj malo izboljšalo vaše finančno stanje in tudi v ljubezni bo več gotovosti in varnosti. Srečnejše okoliščine pri romantiki, zabavah in spekulacijah. Vaše zdravstveno stanje še naprej ne bo bleščeče, zato pazite nase. Tam, kjer se kažejo težave, se umaknite.

VODNAR

(21. I. - 19. II.)

Vesel in zabaven mesec. Dolgo potovanje, več sreče pri vseh oblikah spekulacij in nova ljubezenska izkušnja so v tem času realne možnosti. Tudi če ni prave kontrole, službe ne zanemarjajte. Sicer pa tokrat ne bo polovičarstva in lahкотnosti, kajti vodil vas bo izrazit čut dolžnosti in odgovornosti. V ljubezni stabilnost! Večkrat boste imeli priložnost, da pomirite sprte strani. Družabno življenje na vrhuncu.

RIBI

(20. II. - 20. III.)

Zelo razgiban mesec za vse ribe, posebno za tiste, ki ste rojeni marca. Bodite pripravljeni na nenadno spremembo, kateri se boste morali prilagoditi. Pričakujte tudi obdobje nemira in raztresenosti. V zdravstvenem pogledu vse v redu, varujte se vnetij. V službi kljub dopustom ne bo miru. Ugodno za kak partnerski dogovor ali sporazum. Po 15. več sreče za rojene februarja, rojeni marca pa si po tem datumu privoščite nujno potreben počitek.

Tekma v pomoč

in slavo

Tega smo že vajeni, da velike zvezde v pomoč nekomu nekaj naredijo. Vedno tako, da zve za to čim več ljudi. Tokrat objavljamo fotografijo s tekme za pomoč otrokom Londona. Igrali so pop zvezdniki proti manekenkam. Med glavnimi nastopajočimi je bil Rod Stewart. On je tako glaven, da je lahko med manekenke »zrinil« tudi svojo prijateljico Penny Lancaster, sicer drugorazredno pevko. Igralo se je na manjšem stadionu v predmestju Londona, zato pa je bila cena vstopnice velika - 1.000 funtov. Pišejo, da je bil stadion skorajda poln.

Oni dan je Boris Becker povedal: »Moj hobi so hiše in ženske!« Tisti, ki bolje poznajo življenje Borisa Beckerja, se bojijo, da se življenje junaka iz Wimbledonona ne bo končalo ravno uspešno. Nekoč je veljal za pridnega in zvestega soproga. Nekateri mu že zdaj pravijo, da je kralj brez bogastva, to pa se pa trenutno še ne pozna. Na dirkah Formule 1

Borisov hobi

v Monaku je blestel ob spremljavi aziatke Cassandre, pred tremi meseci pa mu je bila glavna skrb Heidi Nunez - Gomez, igralka iz Dominikanske republike, da ne bomo naštevali naprej. No, tako kmalu Boris še ne bo lačen. Njegovo premoženje ocenjujejo na 200 milijonov mark. Več denarja kot s tenisom je zaslužil z reklamami. Zaenkrat mu stara slava dobro služi.

Boris na dirkah v Monte Carlu ...
... in pred leti s Claudio Schiffer.

Ura teče, nič ne reče ...

Sredi osemdesetih let so odkrili v Londonu, po naključju ob nakupu v neki trgovini, danes znano manekenko Naomi Campbell. Pri 31. letih velja za največjo zvezdo med fotomodeli. Ob tem pa vodi, bolj iz zabave kot iz potrebe, uspešno trgovino z glasbeno opremo, instrumenti in ploščami.

Naomi Campbell

Dekle meseca

Se še spomnite dekleta meseca, katerega fotografijo smo objavili lansko leto v Penu v času trgatve. V sodu je Brande Roderick z nogami tlačila grozdje. Takrat še nismo vedeli, da bo postala deklet leta ameriške izdaje Playboya. Pred štirimi leti se je Brande pripeljala v Hollywood s starim pontiakom, od zdaj naprej se bo vozila s porschejem boxerjem. Ta gre k denarni nagradi.

Spet skupaj

Uspeh naredi človeka seksi. To je velja tudi za Jacka Nicholensa, potem pa je fanta nekaj prišlo in je začel piti. Kljub dobrim zaslužkom in profesionalnim uspehom je to začelo motiti Laro Flynn Boyle, njegovo soprogo. Ko ga je zapuščala, je rekla: »Za vse drugo je bolj skrbel kot za mene.« Vse kaže, da je to dobrega in karakternega igralca zdramilo, saj ni prišlo do ločitve. Danes sta Jack in Lara spet skupaj (in bosta živela, dokler ne bosta umrla...!)

Kuhar Šumi

To, da je Michael Schumacher dober priložnostni kuhar, lahko potrdijo tudi njegova žena Corinna in številni prijatelji, ki jih je gostil v svoj počitniški hišici.

Tokrat pa bo Šumi svoje kuharske sposobnosti pokazal širši javnosti. Ferrari bo namreč organiziral dobrodelno prireditev za pomoč dirkačem, ki so se ponesrečili na dirkah formule 1 in postali invalidi. Govorijo celo, da bo Šumi ob tej priložnosti izdal svojo kuharsko knjigo.

MUTIMEDIJSKA

ANJA RUPEL

Kako vsestranska je Anja Rupel, vemo že iz njenega aktivnega in pestrega življenja. Anja ni le pevka, pač pa tudi redna voditeljica Vala 202. Poleg tega se je preizkušala tudi kot TV-voditeljica, redno pa se podpisuje pod besedila svojih pesmi in pesmi nekaterih drugih slovenskih izvajalcev. Kot zanimivost vam lahko povemo, da je na letošnji EMI pomagala tudi pri izbiri obleke in celotni podobi Alenke Godec.

Zdaj Anja odkriva nove dimenzije, in sicer dimenzije multimedije. Napoved oziroma nekakšno uverturo multimedijskega projekta je predstavila na letošnji podelitvi viktorjev, kjer sta v tirkizni opravi s posebej za to priložnost podaljšanimi lasmi Anja v živo in Aleš na velikem videoeckranu zapela pesem z naslovom Galactica. Multimedijski projekt sta poimenovala kar

po njenem sopotniku Alešu Klinarju - CLINART MUSIC, pri katerem so poleg Anje sodelovali različni znani glasbeniki, seveda pa si že lahko ogledate tudi videospot omenjene skladbe.

In kako bo Anja preživela poletje? Seveda delovno, ampak ne na glasbenem področju, pač pa se pripravlja na selitev v novo stanovanje v majhnem bloku, ki ima vrt. Z njo se bosta selila tudi Aleš in morski prašiček Flek. Anja na kakšnih daljših počitnicah že dolgo ni bila, pravi pa, da ni pomemben kraj počitnikovanja, ampak bližina ljubljene osebe, zaradi škodljivih vplivov pa se soncu ne nastavlja preveč.

ČAS ČEŠENJ

Radi zobate češnje? Kaj pa češnjev zavitek, vam kaj diši? Zdaj je ravno pravi čas za ta opravila in prav zato vam je gorenjska rock'n'roll skupina RIKO & PILOTI namenila simpatično pesem Češnja.

Sedanja posadka Pilotov se lahko pohvali z novim kitaristom Žigom Stanonikom, ki je postal s svojo kitaro v nekaj mesecih nenadomestljiv član zasedbe. Bas kitaro igra American Ernie Mendillo (The Brandos), bobne pa že šest let pilotira Marko Bertonec in seveda je tukaj še vedno Riko, ki je odgovoren za petje in ritem kitaro.

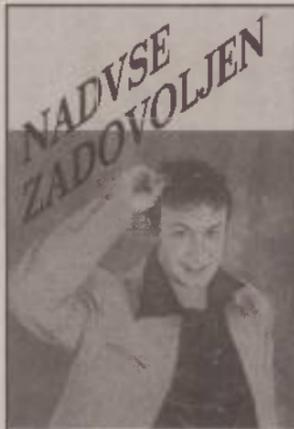
Da fantje znajo dobro poskrbeti za žur, o tem ni dvoma, svoje oboževalce pa so po daljšem premoru spet razveselili z novim albumom, ki nosi naslov Muzika za ples. Na albumu boste našli enajst pesmi (Češnja, Goodbye Love, Amsterdam, Kondom, Bla bla, V ritmu rock' n' rolla, Mesto rdečega prahu, Žabec, Valcer - Božična, Ša-la-la in Zmatran), kot zanimivost naj povemo, da je sodeloval pri snemanju priljubljeni pevski zbor Pinockio s Tomažem Kozlevčarjem.

• Če potegnemo črto, vam torej glasbe za ples nikakor ne bo zmanjkalo, Češnje pa lahko poleg glasbene oblike občudujete tudi na malih ekranih, ker so seveda fantje za omenjeno pesem že posneli videospot v enem od kranjskih klubov.

Pa še nasvet, preveč češenj lahko povzroči prebavne motnje, zato previdno.

MUZIKA ZA PLES
RIKO & PILOTI

ZLATKO

Zlatko Dobrič je pred kratkim zelo uspešno sklenil veliko koncertno turnejo, na kateri je predstavljal predvsem pesmi s svojega zadnjega albuma Lumparija.

Na koncertih seveda ni manjkalo zanimivih in popularnih gostov, nekaj koncertov pa sta pripravila skupaj z Natalijo Kolšek. Dvorane so bile povsod razprodane, koncerti pa so privabili tudi do 3.500 poslušalcev.

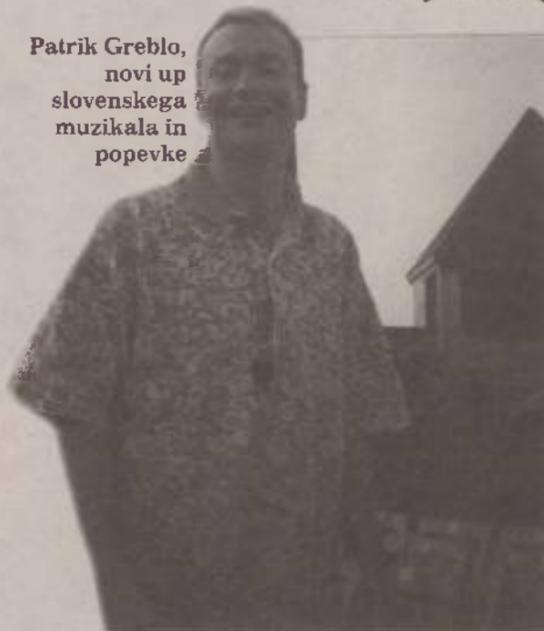
In čeprav Zlatko »živi, kot žena hoče«, ga to pri glasbenem delovanju ne ovira.

Trenutno načrtuje poletne koncerte in nastope, poleg tega pa že ustvarja in snema nove pesmi za album, s katerim bo svoje zveste poslušalce razveselil v letošnji jeseni.

Potem pa spet koncerti z novim ter kot vedno vedrim in pestrim glasbenim programom.

P
R
I
P
R
A
V
E

Patrik Greblo,
novi up
slovenskega
muzikala in
popevke

NA SLOVENSKO POPEVKO 2001 ...

so seveda na vrhuncu; festivalska prireditelja so bo namreč zgodila 7. julija na ljubljanskem gradu. Letos so Popevko prvič organizirali kot samostojen festival, kajti doslej je bila Slovenska popevka kot sklepna predstava in tekmovanje med skladbami, ki so zmagovale na mesečnih oddajah Oriona.

Na razpis so prijavi 118 del in komisija je izbrala 12 finalistk, potem pa so dodali še 4 skladbe (na uho nam je prišlo, da naj bi prišle te skladbe v finale na željo odgovorne urednice Molkove), tako da boste letos lahko glasovali za 16 skladb.

Takoj na začetku je prišlo tudi do zapletov, in sicer s skladbo, ki jo je napisal Patrik Greblo, zanjo pa ni imel določenega izvajalca. K sodelovanju je bilo povabljenih kar nekaj znanih imen slovenske estrade, a so vsi po vrsti iz takšnih ali drugačnih razlogov sodelovanje odklonili.

No, k sreči se je vsa stvar dobro končala, pesem je dobila izvajalca, in sicer Ano Dežman, hčero Elde Viler. Patrik Greblo, ki je diplomiral v Ameriki, se tokrat prvič pojavlja kot avtor na Slovenski popevki, do zdaj je bil namreč udeležen na tem festivalu vedno kot aranžer.

Naj vam povemo, da boste o njem prav gotovo še veliko slišali, če ne prej, pa prav gotovo jeseni, ko naj bi predvidoma dokončal muzikal Trnuljčica, v katerem pojejo v glavnih vlogah Regina kot Trnuljčica, Andraž Hribar kot princ, Darja Švajger pa kot mati kraljica.

Patrik si prizadeva obuditi v življenje slovenski muzikal in v prisposodbi Trnuljčice bi mu lahko uspelo.

Zdaj pa še k drugim nastopajočim. Zanimivo je, da je uspel tudi novim izvajalcem, ki so debitirali v oddaji Orion, skok na veliki oder Slovenske popevke. Pa jih naštejmo:

Skupina FolkRola, Aleksandra Čermelj, Irena Vidic, Majda Arh, Alenka Godec, Damjana Golavšek, Darja Švajger, Polona Furlan, Oto Pestner, Slavko Ivančič pa še skupine Kalamari, Botri, Foxy Teens, Katrinas in Petovio.

KLEMEN KLEMEN

JE UMRL

Razvpiti in na neki način že vulgarni rapper Klemen Klemen je poslal na medije svojo osmrtnico in tako na hudo provokativen način vabil na promocijo videospota pesmi Jest sem umrl, ki govori o doživljanju lastne smrti.

Kljub provokativnim pesmim, kot so Keš pičkam in Vijolam, je Klemen še vedno še kako živ, o čemer ste se lahko prepričali na katerem od njegovih kar pogostih nastopov. V videospotu za pesem Jest sem umrl Klemen leži v krsti in iz mraka se plazijo zombiji ... Nadaljevanje si oglejte kar sami. Le še to, da tokrat cenzura ne bo potrebna. Če se ne motimo, je v pesmi ena sama grda beseda, pa še ta ni tako grozno grda.

V cvetu mladosti nas je nenadoma zapustil naš ljubljani raper

KLEMEN KLEMEN
1975-2001

Jest sem umrl

Od njega se homo v najširšem krogu poslovili in ga razsuli v (v)eter 17. junija 2001 zvečer na pokopališču Video spotnic. Do pogreba kasete s posmrtnimi ostanki počiva v mrliški vežici Sv. Miroslava na Kolodvorski 2-4 v Ljubljani.

Žalujejo ostali: mama, sestra Nina, Satan, Umek, Stojko the Zombi, Ven Jemeršič, Nika Records, Alf, Green Dragons in Trnow.

Sporočila iz unastranstva:
I'll Be Back!

Dve novi formaciji, dva nova pakta, dve novi ofenzivi na glasbenem področju ...

Vedno bolj popularna zaveznitva v glasbi so zajela še naslednje stare glasbene mačke:

GLASBENA ZAVEZNIŠTVA

1. Tulio Furlanič se je povezal s skupino Planet Groove, tako da ju lahko slišite na skupnih nastopih z dvojnimi repertoarjem.

In 2. Slavko Ivančič in Jan Plestenjak sta zbrala moči v pesmi Črn dež.

To stran ureja Regina

Zakaj nisem (p)ostala nuna?

Moje ime je Terezija Gujtman, dekliško Kovačič, rodila sem se 27. septembra 1921. leta v Stanetincih, zdaj pa stanujem v Satahovcih pri Murški Soboti. Rada bi vam opisala moje življenje, ki je bilo lepo, večkrat pa tudi težko.

Moji starši so imeli deset otrok, od katerih nas je ostalo pri življenju osem. Ko sem bila stara dve leti, so me dali v rejo k Domanjkovim v Hrastje - Moto. V naročju med drži rejnica Ana, ki sem jo klicala mamika.

Rodila sem se staršema Mariji in Francu, ki sta imela osem otrok. Dve leti sem bila stara, ko sta me vzela v rejo Ana in Franc Domanjko iz Hrastja - Mote, ki nista imela svojih otrok, imela pa sta za tisti čas veliko posestvo, dva velika vinograda in mlin na Muri. Pri niju sem rasla, delala in - trpela. Klicala sem ju sicer mamika in atek. Vzgajala sta me po krščansko. Rada sem hodila k mašam in večernicam na Kapelo. Ko sem bila stara petnajst let, sem se vključila v Marijino družbo in dekliški krožek, v katerem smo pripravljali razne igre, na primer Lurško Marijo, ki sem jo celo sama upodobila.

Kot mladinka sem se vključila v Marijino družbo in dekliški krožek. Sodelovala sem v več igrah, tako da sem upodobila tudi lurško Marijo. Na fotografiji sem za župnikom.

Želela sem postati redovnica, toda še preden sem se preoblekla v oblačilo novinke, je izbruhnila vojna, razpustili so samostane, potem pa sem se ljubila in postala noseča.

V srcu sem nosila željo, da bi postala redovnica. To sem povedala župniku Marku Škofiču in kaplanu Matiju Nemcu, ki sta mi 1937. leta pomagala v samostan v Slovenski Bistrici. Kot kandidatka sem bila v sirotišnici z majhnimi otroki, slepimi, gluhonemimi in pohabljenimi, ki so jih starši zavrgli, zanje pa so skrbele redovnice iz reda šolskih sester. Revčki so se mi močno smilili in zato sem veliko jokala, nisem mogla ne jesti, ne spati... Potem me je častita sestra mati poslala na Golnik, kjer je bila tuberkulozna bolnica, v njej pa je delalo več kot osemdeset sester iz raznih krajev Slovenije, tudi iz Prekmurja. Sprva sem delala v kuhinji, pozneje pa so me dali na oddelek kot bolniško sestro, kjer sem skupaj z drugimi redovniškimi kandidatkami čistila in stregla bolnikom. Delo je trajalo od sedme do dvajsete ure. Častna sestra prednica je večkrat organizirala kake igrice, petje z otroki zdravnikov in uslužbencev... Pridružila sem se jim kot sirota Jerica. Vsako leto pred božičem sem s katerim od otrok predstavljala svetopisemsko Marijo z Detetom. Igrala sem tudi v nekaj igrah, na primer: Klic božji, Lakota v črni deželi...

Po novem letu 1941 so nas tri odbrali za postolat v Slovenski Bistrici in še tisto leto bi bile preoblečene v redovniška oblačila novink. Na žalost pa se moja prvotna želja - postati redovnica - ni izpolnila. Izbruhnila je vojna in jaz sem se v četrtek pred cvetno nedeljo odpeljala domov v Hrastje - Moto k moji mamiki, ki je bila sama, saj so atek umrli že 1935. leta. Mamika so se pozneje v drugo poročili. Vzeli so bogataša od Sv. Jurija ob Ščavnici, ki je s seboj pripeljal tudi sina Rudeka; tam pa je bila tudi mlada dekla Tončka Roškar. Na cvetno nedeljo, 6. aprila 1941, so prišli Nemci in zavzeli našo lepo domovino. V meni je vladal nemir, trpela sem; vleklo me je na Golnik, čeprav me je Rudek vmes zasnubil. 1942. leta sem odšla nazaj in se pridružila sestram. Tam smo v glavnem molče opravljali

svoja dela, šef pa je bil gestapovski oficir. Tam je bila med vojno splošna bolnica, v kateri smo zdravili ranjence, tudi partizane, ki pa so bili pod ključem, a so jih odvažali in bolje, da ne pomislim na to, kaj se je pozneje zgodilo z njimi. Dostikrat smo se sestre tudi spraševale, kako dolgo bo ta nenehni strah, da ne prileti bomba in nas vse pokonča; doklej pokanje, ranjenci, mrtvi... 1945. so prišli partizani, Nemci pa so se umaknili skozi Tržič na avstrijsko stran. Potem je na Golniku spet delovala bolnica za zdravljenje tuberkuloze. Ščasoma je spet bilo kot pred vojno: pripravljali smo vesele urice z igrami, skeči, petjem... Čas je tekel in po samostanu nisem več spraševala, saj so jih razpustili. Ko sem bila stara petindvajset let, sem prvič spoznala fanta - partizana Toneta iz Bele

čijo Darinka, stara komaj petnajst let. Tudi ona se je tam poročila... Tudi hčerko Danico ter sinova Janija in Lujzeka je zvalila tujina.

Šele potem, ko so otroci odrasli, sem se spet lahko zaposlila. Delala sem v pralnici soboške bolnice, pozneje pa sem bila čistilka v operacijski sobi očesnega oddelka dr. Talanijeve. Doma smo zidali hišo in bilo treba nekaj več denarja, zato sem se zaposlila v avstrijski Radgoni kot sobarica v hotelu Somer; čez leto dni pa sem dobila službo na internem oddelku bolnišnice v avstrijski Radgoni. Po štirih letih pa so me odpeljali k otrokom v Berlin, tako da sta doma ostala le mož in tašča.

V Nemčiji sem delala štiri leta kot kuharica

Zdaj že nekaj časa živi pri meni sin Lujzek. To je dobro, ker tako nisem sama. Veselim se obiska svojih hčera, vnukov in tudi pravnukinjo Julijo imam.

krajine; vzplamtela je iskra ljubezni, ljubila sem se prvič v življenju in ljubezen je rodila sad. Pod srcem sem nosila otroka, ne da bi pomislila na posledice. Hotel se je z menoj poročiti, toda kam naj greva: on bolnik, jaz pa sem po nosečnosti ostala brez službe... Bog me je rešil mojih skrbi. Vrnila sem se domov v Stanetince k svoji pravi materi. Kmalu potem sem spoznala novega fanta Štefana iz Satahovca, ki me je imel rad, poročila sva se, četudi sem bila noseča z drugim; 1947. leta sem rodila hčerkico Jelko. Z možem pa sva imela pet otrok, od katerih je ena hčerkica umrla pet dni po rojstvu. V zakonu sva se dobro razumela. Obdelovala sva zemljo in smo skromno živeli. Otroci so zrasli in postopoma so odhajali z doma. Najprej je odšla Jelka in si v Avstriji ustvarila družino. Potem je šla v Nem-

na kliniki. Po vrnitvi domov sem se zaposlila v Muri, 1978. leta, ko sem bila stara 57 let, pa sem se invalidsko upokojila. Leta 1989 sem ovdovala in ostala doma. Na žalost pa nimam več sina Janija, ki je umrl v prometni nesreči na Bakovski cesti, kjer se je nanj prevrnil tovornjak. Že pet let se ne morem in ne morem potolažiti, zakaj se je to zgodilo ravno mojemu sinu, ki je tako zapustil mater, ženo in otroke Zakaj? Tolažim se, ker imam dobre tudi preostale otroke, zeta, vnuke, pravnuke... ki me večkrat obiščejo. Letos, ko bom stara osemdeset let, hčerka Darinka pa bo stara petdeset let, bova, tako upam, skupaj praznovali obletnici. To je moja življenjska zgodba, ki je valovita kot barčica na morju. Hvala, ker ste mi prisluhnili.

Štefan L. Sobočan

pen par

Dimitrij R. in Ferenc H.

Kmalu po osamosvojitvi Slovenije sta postala dobra znanca in sodelavca prvi slovenski zunanji minister (tudi sedanji) Dimitrij Rupel in prvi veleposlanik na Madžarskem Ferenc Hajoš iz Lendave. Oba sta veliko prispevala tudi k odprtju mejnih prehodov Martinje - Gornji Senik in Pinče - Tornyszentmiklos.

FOTO JOG